

NOOA SÄÄSTÖPANKKI OY

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Yritys- ja yhteisötunnus: 1819908-9
Aleksanterinkatu 48 A, 00100
Helsinki
Kotipaikka: Helsinki

SISÄLLYSLUETTELO

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017	1
Pankin liiketoiminta	5
Tulos	6
Tase	8
Vakavaraisuuden hallinta	12
Riskienhallinta	15
Hallinto ja henkilöstö	22
Yhteiskuntavastuu	24
Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen	24
Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018	25
Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä	25
Tunnuslukujen laskentakaavat	26
Tilinpäätös	27
Nooa Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma	27
Nooa Säästöpankki Oy:n tase	28
Nooa Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma	30
Liitetiedot	31
Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen liittyen	36
Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	56
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus	57
Tilinpäätösmerkintä	57

Hallituksen toimintakertomus tilikaudelta 1.1. - 31.12.2017

Nooa Säästöpankki Oy on rehti, ketterä ja vakavarainen Säästöpankki, joka on perustettu vuonna 2003 palvelemaan pääkaupunkiseudulla asuvia asiakkaita. Nooa Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Vuosi 2017 oli pankin 14. toimintavuosi. Pankin asiakaskunta muodostuu pääasiassa yksityisasiakkaista sekä yrittäjäistä, ammatinharjoittajista ja pienyrityksistä. Nooa Säästöpankki Oy:n liiketoiminta kehittyi suunnitellun positiivisesti vuonna 2017; Pankin liikevoitto kasvoi 3 prosenttia 3,3 miljoonaan euroon ja luottokanta kasvoi 17 prosenttia saavuttaen 680 miljoonaa euroa vuoden loppuun mennessä. Pankin kaikesta antolainauksesta asuntovakuudellista on 93 prosenttia.

Pankilla oli tilikauden päättyessä runsaat 29 500 asiakasta. Yhä useampi pääkaupunkilainen valitsi talouden kumppanikseen lämpimämmän ja henkilökohtaisemman Nooa Säästöpankin. Loka- ja maaliskuu olivat pankin uusasiakashankinnassa vilkkaimmat kuukaudet vuoden aikana. Pankki uskoo, että asiakkaiden positiiviset kokemukset tuovat jatkossakin lisää kysyntää, minkä vuoksi investointeja asiakaspalveluhenkilökuntaan ja uusiin palvelumuotoihin jatketaan. Nooa Säästöpankillla on useita toimipisteitä pääkaupunkiseudulla palvellen asiakkaita siellä, missä asiakkaalle parhaiten sopii kuten Nooa Säästöpankin toimipisteessä, kotona, työpaikalla, puhelimesta tai verkossa. Pankki laajensi tilojaan Helsingin ydinkeskustassa avaamalla uuden Säästöpankkiirit -yksikön palvelemaan yhä laajempaa asiakaskuntaa. Pankki tahtoo kehittää digitaalisten palveluiden lisäksi asiakkaille tarjottavaa henkilökohtaista palvelua. Pankin suositeluindeksi NPS on kehittynyt suotuisasti ja tilikauden tulos oli 82,9%.

Nooa Säästöpankin omistavat toiset säästöpankit. Yhteenliittymään kuuluvien säästöpankkien yhteenlaskettu omistusosuus on 78,10 % ja Oma Säästöpankin 21,90 %. Pankin yhtiökokous päätti 17.3.2017 yhtiön osakepääoman korottamisesta enintään 10 000 000 eurolla antamalla merkittäväksi enintään 100 000 kappaletta maksullisia uusia osakkeita. Merkintäaika on 1.1.2018 – 31.12.2019, jona aikana hallitus voi vaatia merkintäsitoumusten mukaista osakkeiden merkintää yhdellä tai useammalla pääomakutsulla. Mahdollisuutta osakkeiden merkintään tarjottiin omistajapankeille vuoden 2017 aikana. Kaikki osakkeet tulivat merkityiksi. Pankin hallitus päätti joulukuun kokouksessaan 19.12.2017 kutsua pääomista sisälle puolet eli 5 miljoonaa euroa kevään 2018 kuluessa.

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä (jäljempänä myös ”Ryhmä”) on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään (jäljempänä myös ”Yhteenliittymä”) kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkien yhteenliittymän toiminta käynnistettiin 31.12.2014. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien Säästöpankkien perustama Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sai Euroopan Keskuspankin myöntämän kiinnitysluottopankin toimiluvan maaliskuussa 2016 ja pankin toiminta käynnistettiin välittömästi. Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj vastaa Säästöpankkiryhmässä vakuudellisesta jälleenrahoituksesta tukkumarkkinoilla. Sp-Kiinnitysluottopankki laski lokakuussa 2017 liikkeeseen 500 miljoonan euron asunto-lainavakuudellisen katetun joukkolainan (Covered Bond, CB). Lainalla on Standard & Poor'sin antama luottoluokitus AAA. Sp-Kiinnitysluottopankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja on ollut Säästöpankkiliitto osk:in jäsenluottolaitos maaliskuusta 2016 alkaen. Sen välittäjäpankkeina voi toimia ainoastaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat Säästöpankit.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Toimintaympäristö

Globaali talousnäköymä

Vuonna 2017 maailmantalouden kasvu voimistui selvästi. Erityisen myönteistä oli kasvun laaja-alaisuus: maailman 50 suurimmasta taloudesta yksikään ei ollut enää taantumassa. Maailmantalouden keskimääräinen kasvuvauhti nousi 3,5 prosentin tuntumaan. Teollisuusmaat ylsivät noin 2,5 prosentin kasvuun, mikä näkyi työllisyyden merkittävänä paranemisena. Yhdysvalloissa työttömyysaste painui lähelle 4 prosenttia ja euroalueellakin jo selvästi alle 9 prosentin. Myös kehittyvillä markkinoilla talous kehittyi ennako-odotuksia myönteisemmin. Kiinassa kasvu saatiin pidettyä vakaasti hieman alle 7 prosentin tasolla ja Venäjällä sekä Brasiliassa päästiin edellisvuosien taloustaantumien jälkeen uudelleen kasvu-uralle. Kehittyvien talouksien BKT-kasvu vahvistui keskimäärin 4,5 prosentin vaiheille.

Vuoden 2018 alkaessa globaalin talouden suhdannenäkymä on edelleen hyvin positiivinen. Euroopassa yleinen talousluottamus on vahvimmillaan yli 17 vuoteen ja Yhdysvalloissakin kuluttajien luottamus on noussut selvästi finanssikriisiä edeltäneiden huipputasojen yläpuolelle. Ennakoivissa suhdanneindikaattoreissa kesällä 2017 näkyneet oireet saavutetusta suhdannehuipusta alkoivat loppuvuotta kohden helpottaa ja kasvunäkymä kääntyi uudelleen vahvistuvaan suuntaan. Makrotalouden tunnusluvut olivat vuoden 2017 viimeisinä kuukausina systemaattisesti ja laaja-alaisesti odotuksia parempia.

Maailmantalous on ollut jo sen verran pitkään noususuhdanteessa, että joillain talousalueilla tarjontapuolen kapeikot voivat alkaa rajoittaa kasvumahdollisuuksia. Monissa Euroopan maissa, kuten Saksassa ja Ruotsissa, kapasiteetin käyttöaste on jo lähellä tyypillisiä suhdannesykin huipputasoja ja Yhdysvalloissa työttömyys on laskenut ns. luonnollisen työttömyysasteen alapuolella. Presidentti Trumpin veronalennukset todennäköisesti tukevat Yhdysvaltain lyhyen aikavälin kasvua mutta samalla ne myös pahentavat liittovaltion alijäämäongelmaa, josta voi pitkällä aikavälillä tulla kasvua rajoittava tekijä. Kiinassa velkavetoinen, investointeihin perustuva kasvumalli ei enää toimi ja kysyntärakenteen on väistämättä tasapainotuttava enemmän yksityiseen kulutukseen pohjautuvaksi. Rakennemuutos on Kiinassa käynnissä mutta sen hallittuun läpivientiin liittyy riskejä ja kasvuvauhtiin voi matkan varrella tulla odottamattomia kuoppia. Globaalin talouden suurin epävarmuus liittyy kuitenkin suunnan muutokseen keskuspankkien rahapolitiikassa. Yhdysvaltain keskuspankki FED aloitti verkkaiset ohjauksorkojen nostot jo joulukuussa 2015 mutta nyt nostotahdin odotetaan kiihtyvän. Syksyllä 2017 FED alkoi myös sallia taseensa supistumisen. Euroopan Keskuspankki (EKP) puolittaa arvopaperiostojensa kuukausivolyymien 30 miljardiin euroon vuoden 2018 alusta lukien. Ostot jatkuvat tällä tasolla ainakin syyskuun 2018 loppuun. Tämän jälkeen EKP:n uskotaan vähitellen irtautuvan määrällisestä elvytyksestä kokonaan ja ensimmäiset koronnostot – mikäli suhdannekuva sen sallii – voisivat tulla ajankohtaiseksi vuoden 2019 jälkipuoliskolla. Rahapolitiikan kiristykseen liittyy aina riski, että kiristykset alkavat liikaa hidastaa kasvua. Nyt riski on poikkeuksellisen suuri, koska keskuspankkien massiivinen elvytys on 2010-luvulla ollut talouskasvun ja omaisuusarvojen nousun ehkä keskeisin ajuri.

Myös poliittiset riskit varjostavat yhä kansainvälisen talouden kehitystä. Länsimaissa poliittinen pirstaloituminen hankaloittaa toimintakykyisten hallitusten muodostamista. Viimeisimpänä esimerkkinä on Saksa, jossa syksyn 2017 vaalien jälkeen enemmistöhallituksen muodostaminen osoittautui vaikeaksi. Samanaikaisesti Euroopassa pitäisi käydä neuvotteluja Ison-Britannian EU-erosta ja toisaalta linjata entistä tiiviimpää integraatiota jäljelle jäävien jäsenmaiden kesken. Kotimaisen mandaatin heikkous voi kuitenkin rajoittaa suurten jäsenmaiden kykyä kehittää EU:ta legitimiä. Yhdysvalloissa Donald Trumpin poikkeuksellinen presidenttiys vaikeuttaa politiikan ennustettavuutta. Toistaiseksi geopolittisia jännitteitä Yhdysvaltain suhteissa Pohjois-Koreaan, Venäjään tai Lähi-Itään ei ole kyetty liennyttämään – pikemminkin päinvastoin.

Korkoympäristö

Korkotaso on säilynyt matalana eikä merkittäviä muutoksia ole lähitulevaisuudessa odotettavissa. Vahvasta kasvusta huolimatta myöskään pitkät korot eivät vuonna 2017 juurikaan nousseet. Yhdysvalloissa pitkien ja lyhyiden korkojen ero on viimeisen vuoden aikana melko voimakkaasti supistunut. Loiveneva korkokäyrä voi kertoa huolista, että rahapolitiikan kiristykset johtavat hidastuvaan kasvuun. Myös meillä korkokäyrä on edelleen varsin ”lattea”, mikä yhdistettynä matalaan perustasoon tuo pankkitoiminnan rahoituskatteelle haasteita. Lisäksi rahoituskatetta raskastavat likviditeetin sääntelyvaateet (LCR maksuvalmiusvaade) ja EKP:n negatiivinen talletuskorko.

Sijoitusmarkkinat

Vuosi 2017 oli sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta hyvä. Globaalin talouden hyvä vire on tukenut yritysten tulokasvua. Osakemarkkinoiden volatilitteetti on pysynyt alhaisena koko vuoden ja sijoittajien luottamus on pysynyt vahvana. Inflaatio on pysynyt olosuhteisiin nähden hyvin alhaisella tasolla. Tämän vuoksi pelättyä korkojen nousua ei koettu korkomarkkinoilla. Keskuspankit ovat edenneet asteittain rahapolitiikan kiristämisen suhteen. Tämä on osaltaan tukenut sijoittajien luottamusta korkomarkkinoilla. Osakkeiden arvostustasot ovat nousseet finanssikriisin jälkeisiin huippuihin ja voimakas yrityslainojen kysyntä on kaventanut riskimarginaaleja yrityslainamarkkinoilla. Vuoden 2017 aikana poliittisten riskien rooli korostui. Muutokset poliittisessa ympäristössä eivät kuitenkaan johtaneet merkittäviin muutoksiin sijoitusmarkkinoilla. Tuleva vuosi käynnistyy sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta suotuisasti. Vahva talouskasvu tukee sijoitustuottoja ja yritysten näkymät pysyvät hyvänä. Osakkeiden ja yrityslainojen korkea arvostustaso on riskitekijä. Reaalikorkojen voimakas nousu todennäköisesti johtaisi voimakkaisiin liikkeisiin sijoitusmarkkinoilla. Keskuspankkien muutokset rahapolitiikassa ovat aikaisempia vuosia merkittävämmässä roolissa sijoitusmarkkinoiden näkökulmasta.

Suomen taloustilanne

Suomen taloudessa koettiin selvästi odotettua voimakkaampi kasvunykäys vuoden 2017 alkupuolella. Maailmantalouden imu näkyi viennin selvänä piristymisenä sekä investointien rivakka kasvuna. Vuoden edetessä kasvu hieman tasaantui viennin hiipumisen vuoksi. On mahdollista, että tuotannon kapasiteettirajoitteet alkoivat jo heikentää Suomen kykyä vastata ulkoiseen kysyntään. Myös työmarkkinoiden kohtaanto-ongelma näytti pahentuneen: Avoimia työpaikkoja oli jopa historiallisen paljon mutta niiden täyttäminen oli vaikeaa. Alkuvuoden kasvunykäyksen ansiosta BKT kasvoi vuonna 2017 todennäköisesti jonkin verran yli 3 prosentin vauhtia. Työllisyys parani vuonna 2017 ripeään BKT-kasvuun nähden yllättävän vähän. Ilmiö on elpymisen alkuvaiheelle kuitenkin melko tyypillistä, sillä yritykset pyrkivät ensi vaiheessa tyydyttämään kasvaneen kysynnän olemassa olevan kapasiteetin tehokkaammalla käytöllä. Työttömyysasteen odotettua hitaampi lasku selittyi myös piilotyöttömyyden vähenemisellä: työtä vailla olevat rohkaistuivat aiempaa aktiivisemmin työnhakuun. Työn tarjonta siis kasvoi ja se näkyy ennen pitkää myös työllisten määrän kasvuna. Työttömyysasteen trendinomainen aleneminen jatkuu 2018.

Vuoden 2017 jälkipuoliskolla koettu kasvun lievä hidastuminen on jäämässä väliaikaiseksi ja talouskehitys on vuoden 2018 alkaessa jälleen paranemassa. Maailmantalouden näkymä on kääntynyt uudelleen valoisampaan suuntaan, joten kansainvälinen talous tarjoaa Suomelle jopa voimistuvaa vetoapua. Samanaikaisesti investointien vahva kasvu helpottaa kapasiteettirajoitteita. Kotitalouksien kulutuskysynnän kannalta talouden perusolosuhteet ovat yhä suosiolliset: kuluttajien luottamus on historiallisen korkea, työllisyys paranee, korot ovat erittäin alhaiset ja ostovoimakin kasvaa inflaation lievästä kiihtymisestä huolimatta. Kotitalouksien velkaantuneisuus alkaa kuitenkin jo muodostua kulutusta rajoittavaksi tekijäksi ja yksityisen kulutuskysynnän kasvu saattaa jonkin verran hidastua vuoden 2017 tasosta. BKT-kasvun odotetaan yltävän 2,5-3 prosentin haarukkaan vuonna 2018.

Suomen talouden pitkän aikavälin kasvupotentiaalin turvaamiseksi työmarkkinoiden, sosiaaliturvan, sosiaali- ja terveystalouden, korkeakoulutuksen, yritystukijärjestelmän sekä verotuksen rakenteellista uudistamista on jatkettava. Päätoimialat on kuitenkin poliittisesti vaikeaa ja tuloja syntyy hitaasti. Ikäsidonnaisten hoivamenojen noususta johtuvan kestävyysvajeen vuoksi julkisessa taloudessa ei ole liikkumavaraa hyvästä suhdannetilanteesta huolimatta.

Asuntomarkkinat Suomessa

Asuntokauppaa ohjaavat tekijät (työllisyys, korkotaso ja kuluttajien luottamus) ovat edelleen tukeneet positiivista virettä asuntomarkkinoilla. Tosin positiivinen vire on kohdistunut vuonna 2017 vahvasti uusien asuntojen kauppaan, mikä onkin lisääntynyt lähes 35 prosenttia. Käytettyjen asuntojen kauppamäärä vastaavana aikana ei ole kehittynyt odotusten mukaisesti, vaikka kauppamäärän kasvua onkin ollut noin 2,5 prosenttia. Markkinat eri maantieteellisillä alueilla ovat jatkaneet eriytymistään. Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Pirkanmaa ovat olleet vahvassa kasvussa, kun taas Kainuussa, Kymenlaaksossa ja Etelä-Savossa suunta on ollut vastakkainen. Tähän polarisaatioon vaikuttaa vahvasti väkiluvun ja työllisten määrän kehitys.

Sijoitusasuntokysyntä jatkui alkuvuonna 2017 vahvana huolimatta siitä, että joillakin paikkakunnilla ylitarjonta vuokra-asunnoissa ja vuokrien kehitys suhteessa ansiotulokehitykseen on ollut liian voimakasta. Ylitarjonta johtuu osittain asuntorahastojen aktiivisesta sijoitustoiminnasta. Useat asiantuntijat viestivät syksyllä sijoitusasuntomarkkinoiden ylikuumentumisesta ja sen riskeistä etenkin, jos sijoittaminen on toteutettu vahvasti velkapääomalla. Tämä hillitsi sijoituskysyntää, mikä vaikutti taas positiivisesti ensiasunnon ostajien mahdollisuuteen löytää itselleen koti. Ensiasunnonostajien määrä on syksystä lähtien lisääntynyt.

Uudisrakentaminen jatkui vuonna 2017 erittäin vahvana runsaasta kysynnästä johtuen. Tosin samanaikaisesti myönnettyjen rakennuslupien määrä lähti laskuun, mikä enteilee rakennusliikkeiden lisääntyvästä varovaisuudesta. Tähän varovaisuuteen on vaikuttamassa sijoitusasuntokysynnän väheneminen sekä Ruotsin (suur-Tukholman) asuntomarkkinoiden markkinaoireilut. Lisäksi vaikuttamassa on hyvällä sijainnilla sijaitsevien tonttien vähäisyys. Tästä johtuen rakennusliikkeet panostavat entistä enemmän täydennysrakentamiskohteiden löytämiseen.

Käytettyjen kerros- ja rivitaloasuntojen hinnat nousivat vuonna 2017 keskimäärin noin 4 prosenttia. Hintojen nousussa oli myös eriytymistä, eli pääkaupunkiseudulla nousua tapahtui noin 4,5 prosenttia ja muualla Suomessa noin 1,5 prosenttia. Ennustamme käytettyjen asuntojen hintojen nousevan koko maassa noin 1-3 prosenttia tänä vuonna. Hintojen nousua hillitsee pienasuntojen kysyntätilanteen normalisoituminen ja lievästi vähentynyt asunto-ostointo.

Pankin liiketoiminta

Nooa Säästöpankki Oy:n liiketoiminta kehittyi suunnitellusti vuonna 2017. Pankki keskittyi toimintasuunnitelmansa mukaisesti kasvattamaan asiakaskuntaansa ja tarjoamaan palveluita asiakkaille entistä joustavammin ajasta ja paikasta riippumatta. Korkokate kehittyi ennakoidusti pankin varauduttua edeltävinä vuosina matalina säilyviin korkoihin taseen rakenteellisen korkoriskin suojauksilla. Tuottojen ja kulujen vertailtavuutta tilikauteen 2016 heikentää syksyllä 2016 toteutettu Tilinhoitajatoiminnon siirto Säästöpankkien keskuspankille; tuotot sisältyivät bruttomääräisinä palkkiotuottoihin ja kulut tuloslaskelman eri kuluriveille. Arvonlennustappiot säilyivät maltillisina suhteessa ulkona olevaan vastuukantaan.

Nooa Säästöpankin tapa kohdata asiakas henkilökohtaisesti vetoaa asiakkaisiin; Pankki onnistui sekä hankkimaan lisää uusia asiakkaita, että kasvattamaan niiden asiakkaiden määrää, jotka keskittävät asiointinsa Nooa Säästöpankkiin. Päivittäis-, laina- ja säästämisen asiointinsa Nooa Säästöpankkiin keskittäneiden asiakkaiden määrä kasvoi yli yhdeksällä prosentilla.

Nooa Säästöpankki Oy harjoittaa peruspankkitoimintaa ja tarjoaa asiakkailleen monipuolisia pankkipalveluja sekä oman taseensa kautta, että välittää yhteistyökumppaneidensa tuotteita. Välitetyt tuotteet käsittävät luotto-, sijoitus- ja vakuutustuotteita.

Välitetyt luotot koostuvat SP-Kiinnitysluottopankki Oyj:n kiinnitysluotoista, joiden määrä vuoden 2017 lopussa oli 261,5 miljoonaa euroa. Pankilla on jälleenrahoitusvelvoite välittämiinsä kiinnitysluottoihin. Pankki on tilikauden aikana siirtänyt 116,3 miljoonaa euroa luottoja omasta taseestaan Sp-Kiinnitysluottopankille.

Sijoitustuotteina pankin tuotevalikoimaan kuuluvat Sp-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot sekä Nooa Säästöpankin liikkeeseen laskemat indeksilainat. Pankki tarjoaa asiakkailleen myös omaisuudenhoitopalvelua, jossa salkunhoitajana on Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Vuoden lopussa asiakkailla oli pankin välittämiä rahasto- ja vakuutussäästöjä 141,0 miljoonaa euroa.

Pankin välittämät eläke- ja henkivakuutustuotteet tuottaa säästöpankkien omistama Sp-Henkivakuutus Oy, joka tarjoaa pankin asiakkaille nykyaikaisia ja eri tilanteisiin sopivia vakuutussäästämisen tuotteita. Valikoima sisältää mm. säästö- ja eläkevakuutukset, lainaturvan, kapitalisaatiosopimuksen ja varainhoitovakuutuksen.

Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen tehtävänä on myös varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja tukkuvarainhankinta. Säästöpankkien Keskuspankki hankkii rahoitusta ja operoi Säästöpankkiryhmän puolesta rahamarkkina- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujen selvityksen ja huolehtii myös Ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

Kiinteistönvälittäjänä toimii säästöpankkien oma kiinteistönvälitysketju, jonka keskusyhtiönä on Sp-Koti Oy. Sp-Koti -ketju toimii franchising-periaatteella, jossa itsenäiset yhtiöt muodostavat pankin kanssa yhteistyössä toimivan valtakunnallisen välittäjäketjun.

Säästöpankit tarjoavat vakuutuksia verkkokaupassa, josta saa tavallisimmat henkilöasiakkaan vahinkovakuutuspalvelut. Vakuutuksenantajana toimii Suomen Vahinkovakuutus Oy.

Nooa Säästöpankki uudistaa tapaansa kohdata asiakas entistä joustavammin ajasta ja paikasta riippumatta, minkä vuoksi perinteistä konttorikeskeistä toimintamallia uudistetaan. Itäkeskuksen toimipiste suljetaan helmikuun 2018 lopussa vuokrasopimuksen päättymisen myötä ja asiakkai-

ta tavataan myös jatkossa heille sopivassa paikassa – olipa toiveena sitten Itäkeskus, Helsingin keskusta tai jokin muu paikka pääkaupunkiseudulla. Pankki tahtoo panostaa jatkossakin erinomaisten säästöpankkikokemuksen synnyttämiseen ja lisää henkilöstön ja johdon valmennusta sekä asiakastapaamisten määrää tuottaen asiakkaille jatkuvaa hyötyä asiakuudesta.

Tulos

Nooa Säästöpankki Oy:n liikevoitto oli 3 310 tuhatta euroa (3 218 tuhatta euroa vuonna 2016). Liikevoitto kasvoi edellisestä vuodesta 2,9 prosenttia. Liikevoittoprosentiksi taseen vuosikeskiarvosta muodostui 0,4 prosenttia (0,4). Vuoden 2017 liikevoitto sisältää poikkeuksellisen suuren määrän arvonalentumisen palautuksia yhteismäärältään noin 1 miljoonaa euroa, mikä sisältää poikkeuksellisen suuren 0,5 miljoonan euron palautuksen. Edellisvuoden liikevoittoon sisältyi n. 0,5 miljoonaa euroa kertaluonteisia eriä. Pankin kulu-tuotto -suhde oli 79,9 prosenttia (74,8).

Pankin keskeiset tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	01-12/2017	01-12/2016	Muutos-% *)	01-12/2015	Muutos-% **)
Korkokate	6 826	6 641	2,8	6 321	5,1
Nettopalkkiotuotot	5 545	5 110	8,5	6 359	-19,6
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	217	306	-28,9	-559	...
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	1 319	1 595		2 145	-25,6
Suojauslaskennan nettotulos	-26	-20	29,0	3	...
Muut tuotot	625	1 157	-46,0	994	16,4
Tuotot yhteensä	14 507	14 789	-1,9	15 264	-3,1
Henkilöstökulut	-4 993	-4 541	10,0	-4 182	8,6
Muut hallintokulut	-3 582	-3 372	6,2	-4 197	-19,7
Muut kulut	-3 009	-3 150	-4,5	-2 360	33,5
Kulut yhteensä	-11 585	-11 064	4,7	-10 740	3,0
Kulu-tuotto -suhde	79,85	74,81		70,36	
Arvonalentumistappiot luotoista	387	-508	...	-280	81,2
Liikevoitto	3 310	3 218	2,9	4 243	-24,2
Tilikauden voitto	1 239	969	27,8	2 987	-67,6
*) Muutos 2017-2016					
**) Muutos 2016-2015					

Pankin korkokatteeksi muodostui 6 826 tuhatta euroa (6 641). Korkokate kasvoi 186 tuhannella eurolla edelliseen tilikauteen verrattuna. Korkokatetta vahvistivat suojaavista korkojohdannaisista saadut korot, joiden määrä korkokatteessa oli 2 220 tuhatta euroa (2 353).

Korkotuottojen määrä oli 10 417 tuhatta euroa (11 045), jossa vähennystä edellisvuodesta oli 628 tuhatta euroa. Korkotuottojen 5,7 prosentin lasku johtui pääasiassa lainojen siirroista Pankin taseesta Sp-Kiinnitysluottopankkiin. Siirtojen seurauksena korkotuotot laskivat siirrettyjen luottojen osalta ja palkkiotuotot puolestaan nousivat yhteisvaikutuksen kokonaistulokseen ollessa vähäinen. Lainoja siirrettiin yhteensä 116,3 miljoonaa euroa vuoden 2017 aikana. Korkotuotoista merkittävimmän osan muodostivat antolainauksen korkotuotot. Korkokulut olivat 3 591

tuhatta euroa (4 405). Korkokulut vähenivät edelliseen tilikauteen verrattuna 814 tuhatta euroa. Korkokulut koostuivat pääasiassa yleisön talletuksille maksetuista koroista.

Nettopalkkiotuotot olivat 5 545 tuhatta euroa (5 110). Tästä palkkiotuottojen osuus oli 6 964 tuhatta euroa (6 568) ja palkkiokulujen 1 419 tuhatta euroa (1 458). Palkkiotuottoihin sisältyy välitetyistä tuotteista saatuja palkkioita yhteensä 2 059 tuhatta euroa (1 188), josta välitetyistä kiinnitysluottopankin luotoista saadut palkkiot olivat 723 tuhatta euroa (140) ja muista välitetyistä tuotteista 1 336 tuhatta euroa (1 048). Välitetyistä kiinnitysluotoista saadut palkkiot sisältyvät edellä esitettyihin lukuihin nettomääräisinä. Muista palkkiotuotoista merkittävimpiä olivat palkkiot antolainauksesta 950 tuhatta euroa (855), palkkiot maksuliikenteestä 3 399 tuhatta euroa (3 158) sekä muut palkkiotuotot 327 tuhatta euroa (889). Muiden palkkiotuottojen alenemiseen vaikutti Tilinhoitajatoiminnon siirto Sp-Keskuspankille syksyllä 2016. Palkkiotuottojen kasvuun vaikuttivat pääasiassa edellä mainittu lainojen siirto Pankin taseesta Sp-Kiinnitysluottopankkiin sekä Sp-Rahastoyhtiön maksamat välitettyjen rahastosijoitusten hallinnointipalkkiot, jotka kasvoivat rahastokannan positiivisen kasvun myötä. Palkkiokulut pienivät edelliseen vuoteen verrattuna 2,7 prosenttia.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotoiksi muodostui 217 tuhatta euroa (306). Erä koostuu käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen realisoitumattomista arvostusvoitoista ja – tappioista. Tilikaudella 2017 ei muodostunut tuloksen kautta käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen myyntivoittoja tai –tappioita (96).

Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot olivat 1 319 tuhatta euroa (1 595).

Suojauslaskennan nettotulos oli -26 tuhatta euroa (-20). Erä muodostuu käypää arvoa suojaavien korkojohdannaisten ja suojattavien kohteiden käypien arvojen muutosten erotuksesta.

Muut tuotot sisältävät tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista ja liiketoiminnan muut tuotot, yhteismäärältään 625 tuhatta euroa (1 157). Saadut osingot olivat 102 tuhatta euroa (25), jossa kasvua edellisvuoteen oli 77 tuhatta euroa johtuen rahasto-osuuksien tuotoista, joita edellisellä tilikaudella ei ollut. Liiketoiminnan muut tuotot vähenivät 53,8 prosentilla 523 tuhanteen euroon (1 132). Tilikaudella 2016 liiketoiminnan muut tuotot sisälsivät 464 tuhatta euroa kertaluonteisia eriä liittyen Visa Europen myyntiin Visa Inc. -yhtiölle.

Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista henkilösivukuluista. Näiden kulujen kokonaismäärä oli 4 993 tuhatta euroa (4 541), mikä oli 10,0 prosenttia (tai 452 tuhatta euroa) suurempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöstökulujen nousu johtui Pankin investoinneista asiakaspalveluhenkilökunnan lisäämiseen, jotta kasvavaa asiakaskuntaa pystytään myös jatkossa palvelemaan henkilökohtaisesti ja edelleen laajentamaan.

Muut hallintokulut kasvoivat 6,2 prosenttia, 3 582 tuhanteen euroon (3 372). Kulujen nousu johtui mm. henkilökunnan osaamisen kehittämiskulujen, IT-kulujen sekä ostettujen palveluiden kulujen noususta. Muut kulut, 3 009 tuhatta euroa (3 150), käsittävät poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaisten poistojen määrä oli 447 tuhatta euroa (336). Liiketoiminnan muut kulut pienivät 9,0 prosenttia, 2 562 tuhanteen euroon (2 815). Kulujen vähentyminen johtui vuokratulujen laskusta, kun alivuokrattujen tilojen vuokrasopimukset päättyivät toukokuussa 2017. Alivuokralaisilta saadut vuokratuotot sisältyivät liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Luotoista ja takauksista kirjattujen arvonalentumistappioiden nettomäärä tilikauden tuloksessa oli positiivinen 387 tuhatta euroa (-508), mikä johtuu poikkeuksellisen suuresta määrästä luottotappioiden palautuksia. Palautuksia aikaisemmin toteutuneiksi luottotappioiksi kirjatuista saamisista saatiin 995 tuhatta euroa (422). Arvonalentumistappioiden bruttomäärä oli 619 tuhatta euroa (964). Arvonalentumisten peruutuksia kirjattiin 12 tuhatta euroa (34).

Arvonalentumistappiot luotoista pysyivät edelleen vähäisinä.

Tase

Pankin tase kasvoi maltillisesti vuoden 2017 aikana 1,2 prosenttia ja oli vuoden lopussa 760,4 miljoonaa euroa (751,6). Taseessa olevien luottojen määrä oli 419,8 miljoonaa euroa. Luottojen keskiporkko oli 1,2 prosenttia. Talletusten määrä oli 498,6 miljoonaa euroa ja niiden keskiporkko 0,2 prosenttia.

Nooa Säästöpankki Oy:n taseen keskeiset erät ovat kehittyneet kahteen edelliseen vuoteen verrattuna seuraavasti:

Tuhatta euroa	31.12.2017	31.12.2016	Muutos-% **)	31.12.2015	Muutos-% ***)
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	419 790	456 520	-8,0	468 555	-2,6
Luotot	419 787	455 033	-7,7	466 749	-2,5
Muut saamiset	3	1 487	-99,8	1 806	-17,7
Sijoitukset	326 138	280 234	16,4	267 703	4,7
Saamiset luottolaitoksilta	195 030	152 474	27,9	125 199	21,8
Saamistodistukset	89 760	89 287	0,5	93 153	-4,2
Osakkeet ja osuudet	41 348	38 473	7,5	49 351	-22,0
Johdannaissopimukset	10 605	10 781	-1,6	9 059	19,0
Johdannaissopimukset vastaavaa	7 496	8 534	-12,2	7 960	7,2
Johdannaissopimukset vastattavaa	3 109	2 247	38,4	1 099	...
Yleisön talletukset *)	498 553	484 077	3,0	437 835	10,6
Velat luottolaitoksille	137 379	129 195	6,3	164 116	-21,3
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	59 001	65 577	-10,0	90 627	-27,6
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *)	44 049	47 602	-7,5	71 821	-33,7
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	14 952	17 974	-16,8	18 806	-4,4
Oma pääoma	47 351	45 107	5,0	42 280	6,7
Tilinpäätössiirtojen kertymä	4 842	3 101	56,2	1 068	...
ROA %	0,4	0,4		0,6	
ROE %	6,0	6,6		9,7	
Omavaraisuusaste	6,7	6,3		5,7	
Vakavaraisuussuhde	20,85 %	19,65 %		15,26 %	
*) Luku ei sisällä suojauksesta johtuvaa käyvän arvon muutosta					
**) Muutos 2017-2016					
***) Muutos 2016-2015					

Luotonanto

Nooa Säästöpankki Oy:n luotonannon kokonaismäärä tilikauden lopussa oli 681,3 miljoonaa euroa (582,9). Luotonanto sisältää pankin taseessa olevat luotot 419,8 miljoonaa euroa (455,0) sekä pankin välittämät SP-Kiinnitysluottopankin kiinnitysluotot, jotka eivät sisälly Pankin taseeseen. Välitettyjen kiinnitysluottojen määrä vuoden lopussa oli 261,5 miljoonaa euroa (127,9).

Mukaan luettuna välitetyt kiinnitysluotot luottoja nostettiin ja uudistettiin vuoden aikana yhteensä 356,3 miljoonaa euroa. Luotonannon nettolisäys oli 98,3 miljoonaa euroa vastaten 16,9 prosenttia. Luotonannon positiiviseen kehitykseen vaikuttivat erityisesti asiakkaiden kasvava kiinnostus Nooa Säästöpankkiä kohtaan sekä pääkaupunkiseudun vilkas asuntokauppa.

Järjestämättömien saamisten määrä säilyi edelleen hyvin maltillisella tasolla. Järjestämättömät saamiset olivat 4,3 miljoonaa euroa (8,2) eli 3,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiem-

min. Järjestämättömien saamisten määrä oli 0,6 prosenttia (1,4) kokonaisluotonannon ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin sisältyvien takausten yhteismäärästä.

Lisäksi lainanhoitojoustolliset saamiset olivat 0,6 miljoonaa euroa (1,6). Lainanhoitojoustolliset saamiset ovat saamisia, joiden lainaehdot on neuvoteltu uudelleen tai asiakkaan rahoitusta on järjestelty heikentyneen maksukyvyn johdosta.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kuuluvat asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset, 1,9 miljoonaa euroa (1,5) muodostuvat pääasiassa pankki- ja muista takauksista.

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset, joiden määrä tilikauden päättyessä oli 22,5 miljoonaa euroa (22,4) koostuvat pääasiassa myönnettyistä nostamattomista luotoista.

Sijoitukset

Pankin sijoitukset kohdistuivat pääosin talletuksiin muissa luottolaitoksissa, saamistodistuksiin, sekä osakkeisiin ja osuuksiin. Aineelliset hyödykkeet on eritelty liitetiedossa 1.8.

Pankin talletukset muissa luottolaitoksissa olivat 195,0 miljoonaa euroa (152,5). Määrä oli 42,6 miljoonaa euroa suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Sijoitukset saamistodistuksiin muodostuivat rahamarkkina-arvopapereista ja joukkovelkakirjalainoista. Niiden määrä tilikauden päättyessä oli 89,8 miljoonaa euroa (89,3), mikä on 0,5 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

Sijoitukset osakkeisiin ja osuuksiin olivat kauden päättyessä 41,3 miljoonaa euroa (38,5). Tästä toiminnalle välttämättömien osakkeiden ja osuuksien osuus oli 16,4 miljoonaa euroa (10,0) ja muiden osakkeiden ja rahasto-osuuksien osuus 25,0 miljoonaa euroa (28,5). Pankilla ei ole hallussaan julkisesti noteerattuja osakkeita, joilla se kävisi aktiivisesti kauppaa.

Tilikauden aikana aktivoitiin taseeseen 49 tuhannella eurolla vuokrahuoneistoihin kohdistuvia perusparannusmenoja.

Johdannaissopimukset

Pankki käyttää johdannaissopimuksia korkoriskiensä suojaamiseen. Tilikauden päättyessä johdannaisten positiivinen käypä arvo taseen vastaavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset, oli yhteensä 7,5 miljoonaa euroa (8,5), josta käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 7,4 miljoonaa euroa (8,5). Taseen vastattavaa –puolella, tase-erässä Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat, johdannaisten negatiivinen käypä arvo yhteensä oli 3,1 miljoonaa euroa (2,2). Tästä käypää arvoa suojaavien johdannaisten osuus oli 3,1 miljoonaa euroa (2,2). Pankki suojasi käyvän arvon suojauksella avistaehtoista talletussalkkua. Suojausinstrumenttina olivat koronavaihtosopimukset. Lisäksi pankki suojasi osaketalletusten arvonmuutoksia osakeoptioilla.

Johdannaissopimukset eritellään liitetiedoissa 1.6. Vakavaraisuuslaskennassa johdannaiset sisältyvät luotto- ja vastapuoliriskin vakavaraisuusvaatimukseen.

Yleisön talletukset

Pankin varainhankinnasta valtaosa muodostui yleisöltä vastaanotetuista talletuksista. Talletusten määrä vuoden lopussa oli 498,6 miljoonaa euroa (484,1). Talletukset kasvoivat vuoden aikana 14,5 miljoonaa euroa eli 3,0 prosenttia.

Talletukset käyttely- ja säästämisileillä kasvoivat vuoden aikana 30,3 miljoonaa euroa eli 7,1 prosenttia ja niiden määrä vuoden vaihteessa oli 454,6 miljoonaa euroa (424,3). Sijoittamis- ja asuntosäästöpalkkiotilien vähennys oli 15,8 miljoonaa euroa eli 26,5 prosenttia ja niitä oli vuoden vaihteessa 43,9 miljoonaa euroa (59,8).

Muut velat

Muut velat muodostuvat pääasiassa veloista luottolaitoksille ja liikkeeseen lasketuista velkakirjoista, joita ovat joukkovelkakirjalainat Ryhmän tarpeisiin sekä debentuurit, joilla on huonompi etuoikeus kuin Pankin muilla veloilla.

Velat luottolaitoksille olivat 137,4 miljoonaa euroa (129,2). Joulukuussa 2017 Pankki ja Pohjoismaiden Investointipankki (NIB) solmivat 10 miljoonan euron lainaohjelmasta, joka käytetään pienten ja keskisuurten yritysten sekä pienimittaisten ympäristöprojektien rahoittamiseen.

Pankki laski liikkeeseen vuoden aikana joukkovelkakirjalainoja 22,3 miljoonaa euroa ja debentuurilainoja 1,4 miljoonaa euroa, yhteensä 23,7 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä pankin taseessa oli yhteensä 59,0 miljoonaa euroa (65,6), josta joukkovelkakirjalainoja 44,0 miljoonaa euroa ja debentuurilainoja 15,0 miljoonaa euroa.

Muut vieraan pääoman erät muodostuivat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtyvistä eristä.

Oma pääoma ja tilinpäätössiirtojen kertymä

Pankin oma pääoma tilikauden päättyessä oli 47,4 miljoonaa euroa (45,1). Lisäystä edelliseen tilikauteen verrattuna oli 2,2 miljoonaa euroa. Omaan pääomaan sisältyvän käyvän arvon rahaston määrä laskennallisilla veroilla oikaistuna oli 3,1 miljoonaa euroa (2,1). Määrä koostui myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksesta 3,1 miljoonaa euroa (2,1).

Pankin yhtiökokous päätti 17.3.2017 yhtiön osakepääoman korottamisesta enintään 10 000 000 eurolla antamalla merkittäväksi enintään 100 000 kappaletta maksullisia uusia osakkeita. Merkintäaika on 1.1.2018 – 31.12.2019, jona aikana hallitus voi vaatia merkintäsitoumusten mukaisia osakkeiden merkintää yhdellä tai useammalla pääomakutsulla. Mahdollisuutta osakkeiden merkintään tarjottiin omistajapankeille vuoden 2017 aikana. Kaikki osakkeet tulivat merkityiksi. Pankin hallitus päätti joulukuun kokouksessaan 19.12.2017 kutsua pääomista sisälle puolet eli 5 miljoonaa euroa kevään 2018 kuluessa.

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoerot ja verotusperusteiset varaukset, joiden yhteismäärä kauden päättyessä oli 4,8 miljoonaa euroa (3,1), josta luottotappiovaraus oli 4,8 miljoonaa euroa (3,0). Vuonna 2017 luottotappiovarauksista kasvatettiin 1,8 miljoonaa euroa (kasvatettiin 2,0 miljoonaa euroa), jonka jälkeen varauksen määrä tilinpäätöksessä oli 1,0 prosenttia saamisista. Varauksesta 0,3 miljoonaa euroa on siirretty vararahastoon. Tilikauden aikana ei kirjattu poistoeron muutosta. Poistoeroa vähennettiin 8 tuhannella eurolla (lisättiin 100).

Keskinäinen vastuu

Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat keskusyhteisö, jäsenluottolaitokset, jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset ja sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yhdessä omistavat yli puolet. Säästöpankkiliitto osk toimii Yhteenliittymän keskusyhteisönä.

Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitostensa veloista ja sitoumuksista yhteenliittymälain mukaisesti. Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälain mukaisesti tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia suorittamaan yhteenliittymälain säädetyin perustein keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena, taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta velalliseltaan.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus yhteenliittymälain mukaisesti valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa ja antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperusteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisöllä on oikeus vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettavaksi näiden Yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Talletussuoja

Rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain (1195/2014) mukaan talletuspankilla on velvollisuus kuulua talletussuojajärjestelmään ja maksaa talletussuojamaksua. Talletussuoja korvaa tallettajien varat, jos ne eivät ole käytettävissä luottolaitoksen jouduttua pysyviin maksuvaikeuksiin. Korvaus on enimmillään 100.000 euroa yhtä luottolaitosta kohden. Samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä luottolaitoksena. Tämä tarkoittaa, että yhdessä tai useammassa yhteenliittymään kuuluvassa talletuspankissa olevat varat korvataan yhteensä 100.000 euron enimmäismäärään asti. Säästöpankkien yhteenliittymä on tässä tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymä.

Pankin talletussuojamaksu oli tilikaudella 69 tuhatta euroa. Talletussuojasta vastaa vuoden 2015 alusta perustettu uusi viranomainen, Rahoitusvakuusvirasto. Vanha talletussuojarahasto hyvittää kuitenkin jäsenpankeilleen Rahoitusvakuusviraston vuodelle 2017 määräämät talletussuojamaksut siinä suhteessa kuin kukin Vanhan talletussuojarahaston jäsenpankit ovat vuosien kuluessa kartuttaneet rahastoa. Näin ollen talletussuojamaksulla ei ole pankille kuluvaikutusta tilikaudella 2017.

Sijoittajien turva

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu myös sijoittajien korvausrahastoon, jonka suojan piiriin kuuluvat kaikki ei-ammattimaiset sijoittajat.

Sijoittajien korvausrahaston tarkoituksena on sen jäsenenä olevien sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten korvausrahaston suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamisten turvaaminen. Korvausrahaston varoista korvataan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä olevat suojan piiriin kuuluvien sijoittajien saamiset. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa pankin toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuudenhallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkoriskiin, sijoitussalkun markkinariskiin ja liiketoimintariskiin. Sisäisessä arviointiprosessissa pankki arvioi pääomanmäärän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuudenhallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuudenhallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisesta toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia pankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan pankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuudenhallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuussuunnitelma

Pankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääomanjatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattutoimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Pankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat kiinteistövakuudellisista saamisista ja vähittäisaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille.

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Nooa Säästöpankki Oy:n vakavaraisuus on vahvalla tasolla ja täyttää sekä 8 %:n vähimmäistason että lisäpääomavaatimukset.

Vuoden 2015 alussa pankkien vakavaraisuusvaade nousi, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nosti vakavaraisuuden pää-

omavaatimuksen 8 prosentista 10,5 prosenttiin riskipainotetuista eristä laskettuna. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan 0—2,5 prosenttiyksikön välillä. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaateen käyttöönotosta ja suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysinsä perusteella. Vuoden 2017 aikana Finanssivalvonta ei asettanut muuttuvaa lisäpääomavaatimusta suomalaisille luottolaitoksille.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuusiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Nooa Säästöpankki Oy julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosittain tehtävässä osavuosi-katsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmä julkistaa Säästöpankkien yhteenliittymän ns. Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot tilinpäätöksessään. Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on luettavissa www.saastopankki.fi verkkopalvelussa.

Nooa Säästöpankki Oy:n omat varat yhteensä olivat 57,8 miljoonaa euroa (55,7), kun omien varojen vähimmäisvaatimus oli 22,2 miljoonaa euroa (22,7). Ydinpääoma (CET1) määrä oli 49,9 miljoonaa euroa. Ensisijaisten omien varojen määrä oli 49,9 miljoonaa euroa (46,5). Tois-sijaiset omat varat olivat 7,9 miljoonaa euroa (9,3).

Säästöpankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen.

Finanssivalvonta on katsauskaudella antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Nooa Säästöpankki Oy:n vakavaraisuussuhde säilyi edelleen hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde kasvoi 1,2 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 20,85 prosenttia. Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin eriin oli 17,99 % (16,39 %).

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat	2017	2016
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	51 224	47 588
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-1 369	-1 112
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	49 855	46 476

Ensisijainen lisöpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja
 Ensisijaiseen lisöpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut
Ensisijainen lisöpääoma (AT1) yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	49 855	46 476
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	7 943	9 253
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	7 943	9 253
Omat varat (TC = T1 + T2) yhteensä	57 798	55 729
Riskipainotetut erät yhteensä	277 148	283 549
josta luottoriskin osuus	242 148	249 684
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	10 312	9 750
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	24 688	24 115
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisöpääomapuskuri (2,5%)	6 928	7 089
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	17,99 %	16,39 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	17,99 %	16,39 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	20,85 %	19,65 %
Omat varat	57 798	55 729
Pääomavaatimus *)	29 258	29 903
Pääomapuskuri pääomavaatimuksen jälkeen	28 540	25 826

*) Pääomavaatimus 10,5 % muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisöpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisöpääomavaatimuksesta.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Nooa Säästöpankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,45 prosenttia. Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu tiedossa olevan sääntelyn mukaisesti ja kuvaa pankin ensisijaisten pääomien suhdetta kokonaisvastuusiin. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

	2017	2016
Ensisijainen pääoma	49 855	46 476
Vastuiden kokonaismäärä	773 164	761 768
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,45 %	6,10 %

Kriisinratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014), joka loi Säästöpankkien yhteenliittymälle kriisinratkaisusuunnitelman keväällä 2017. Osana kriisinratkaisusuunnitelmaa Rahoitusvakausvirasto päätti 24.5.2017 asettaa Säästöpankkien yhteenliittymälle luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 §:ssä tarkoitetun alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärän. Alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärä tulee täyttää 31.12.2018 lukien. Vaade koskee vain yhteenliittymätasoa, mutta Rahoitusvakausvirasto arvioi vaateen asettamista jäsenluottolaitostasolla uudelleen vuonna 2018. Tämä alentamiskelpoinen velkojen vähimmäismäärä on luonteeltaan Pilari 2 tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tavoite

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa.

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittamiselle ja riskien rajaamiselle pankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä pankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskienhallinta on osa pankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa pankin operatiivista toimintaa. Pankin riskienhallintastrategia perustuu hallituksen pankille vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Pankki kohdistaa strategiansa mukaisesti liiketoimintansa vähittäispankkitoiminnan vähäriskiseen osaan. Pankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä pankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Pankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Pankin vakavaraisuutta ja riskienkantokykyä vahvistetaan kannattavalla liiketoiminnalla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioiden pankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalentumiskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa pankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Pankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat

riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskialueille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Toimiva johto hyödyntää seurannassaan järjestelmien tuottamia raportteja eri riskien osa-alueilta. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitetut järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon pankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Pankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance –toiminnon tavoitteena on varmistaa, että pankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance – toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Pankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Pankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti. Pankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodis-

tuksista ja johdannaispimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä, takauksista.

Pankin hallitus ohjaa pankin luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla muilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Pankin keskeisiä asiakasryhmiä ovat toimialueen henkilöasiakkaat ja pienyrittäjät. Pankin varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina pankin asiakkaille. Pankin taseessa olevista luotoista kotitalouksien ja elinkeinonharjoittajien yhteinen osuus on noin 86,9 % (90,2 %) ja muiden 13,1 % (9,8 %). Valtaosa, 93,0 % (92,7 %), pankin luotoista on myönnetty asuntovuokrausta vastaan.

Asiakkaiden luottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Olemassa olevat luotot luokitellaan luottoluokitus-mallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen muutokset. Uudet henkilöasiakkaiden hakemus- ja kannanluokitusmallit otettiin käyttöön lokakuussa 2016. Käyttöön otetuissa luottoluokittelumalleissa on käytössä 14-portainen luokitteluasteikko, jossa luottokelpoiset jaetaan 13 luokkaan ja maksuhäiriöisille on varattu oma luokkansa. Uusille luotoille käytetään hakemusvaiheen malleja ja luottokannassa olevat luotot luokitellaan kannanluokitusmallilla, joka huomioi asiakkaan maksukäyttäytymisen. Mallit validoidaan vuosittain. Uusia luottoluokitusmalleja tullaan käyttämään sekä sisäisessä raportoinnissa että vuonna 2018 voimaan tulevissa IFRS 9 mukaisissa arvonalentumisten laskennoissa.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun. Yritysasiakkaiden luotonmyönnessä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan. Elinkeinoharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Erityistä osaamista vaativa asiakas voidaan tapauskohtaisesti siirtää hoidettavaksi yritysasiakkaaksi. Yritysasiakkaana hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiittiyhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

Pankin hallitus tekee suurimmat luottopäätökset. Hallitus on edelleen delegoinut luottovaltuuksia pankin luottoryhmälle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Sääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltyjä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan jatkuvasti seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista ja järjestämättömistä luotoista. Raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama.

Yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Pankilla ei ole asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Pankin luotto-kantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella pankin vuositulostasoon ja riskin-kantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenrahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin. Pankin liiketoiminta on talletuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana on pankin asiakkailtaan vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan kohdeasiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Hallituksella on kokonaisvastuu likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja muun ohjeistuksen sekä asettaa likviditeettiriskin seurannalle limiitit ja muut seurantarajat.

Nooa Säästöpankki Oy hankkii tarvitsemansa jälleenrahoituksen talletuksina omalta toimialueeltaan. Talletustiliehtojen mukaan merkittävä osa jälleenrahoituksesta on avistaehtoista jakautuen yli 24 100 tallettaja-asiakkaalle. Pankin tavoitteena on pidentää jälleenrahoituksensa maturiteettia ja ylläpitää laajaa rahoituspohjaa.

Pankki on saanut Säästöpankkiliitto osk:lta luvan olla soveltamatta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia.

Pankki sijoittaa varainhankinnastaan enintään hallituksen vahvistaman määrän luotonantoon ja pitää maksuvalmiutensa hyvänä sijoittamalla likvidit varat pääosin jälkimarkkinakelpoisiin rahoitusinstrumentteihin ja lyhytaikaisiin talletuksiin muihin rahalaitoksiin. Pankin taseessa olevista luotoista on 34,7 % (32,3 %) luotoissa, joiden luottoaika on yli 20 vuotta. Vuoden 2017 aikana pankin rahoitusasema pysyi vakaana.

Markkinariski

Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus – ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omiin varoihin. Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski. Pankin liiketoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti. Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojatarkoitukseen.

Kaupankäyntitoiminnassa korkojen muutos aiheuttaa markkinariskin toteutumisen arvopapereiden markkina-arvon muutoksena. Osakeriskillä tarkoitetaan mm. julkisesti noteerattavien osakkeiden ja rahasto-osuuksien kurssimuutosten aiheuttamaa tulosvaikutusta. Pankin tavoitteena arvopaperisijoituksissa on hankkia tuotto-riskisuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat sijoitussalkun omistuksien arvoon ja sitä kautta tuottoon. Sijoitussalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuus-luokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitussalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Pankki sijoittaa arvopapereihin vain siten, että kurssimuutosten tulosvaikutus ei vaaranna pankin vakavaraisuutta tai kannattavuutta. Tilinpäätöshetkellä pankin tulokseen sisältyi arvopapereista kirjattuja realisoitumattomia arvomuutoksia nettomäärältään 191 tuhatta euroa (190). Lisäksi realisoitumattomia arvomuutoksia sisältyy käyvän arvon rahastoon, määrältään 3 137 tuhatta euroa (2 132), josta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvomuutos 3 137 tuhatta euroa (2 132). Arvopapereiden realisoitumattomista arvomuutoksista aiheutuva vaikutus pankin omiin varoihin oli 3 329 tuhatta euroa (2 322). Pankilla ei ole arvopapereihin liittyvää koko toiminnan selvitysriskistä aiheutuvaa vähimmäisvakavaraisuusvaatimusta.

Sijoitusten hajauttamisella vähennetään yksittäisistä sijoituksista aiheutuvaa keskittyneisyysriskiä. Sijoitustoiminnassa ei oteta suoraa valuuttariskiä, mutta sitä sisältyy vähäisissä määrin joihinkin rahastoihin.

Rahoitustaseen korkoriski

Pankin merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvon että tuloarvon kautta. Pankin liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski. Korkoriskiä syntyy pankin rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista. Pankin kaupankäyntivarastot ovat vakavaraisuusasetuksessa määritellyjä ns. pieniä kaupankäyntivarastoja, joiden korkoriskipositiot ovat vähäisiä.

Korkoriskillä tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski). Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- korkokäyräriski, joka syntyy korkokäyrän muutosten vaikutuksena varojen ja velkojen tulevaisuuden kassavirtojen nykyarvoon
- uudelleenhinnoitteluriski, joka syntyy kiinteäkorkoisten erien osalta maturiteettien eriaikaisuudesta ja vaihtuvakorkoisten erien osalta varojen ja velkojen eriaikaisesta uudelleenhinnoittelusta
- korkoperusteriski, joka syntyy varojen ja velkojen erilaisista korkoperusteista
- optionaalisuusriski, joka syntyy itsenäisistä ja kytketyistä optioista, joissa päätös toteutuksesta voi riippua koroista. Tällaisia ovat mm. joukkovelkakirjoissa kytketyt osto- tai myyntioptiot sekä oikeus lainan takaisinmaksuun tai talletuksen nostoon ennakkoisesti ilman korvausta.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeeseenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia.

Pankki käyttää aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia: korko-optioita ja koronvaihtosopimuksia. Johdannaisten korkoriskiä seurataan erikseen sekä nykyarvo- että tuloriskilaskennassa.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin luomien rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet suojaavien johdannaisten käyttöön. Korkoriskiään pienentääkseen pankki käyttää suojaavia johdannaissopimuksia, joiden käytöstä on tehty tarkempaa selkoa kohdassa johdannaissopimukset. Pankin hallitus on myöntänyt toimivalle johdolle valtuudet johdannaisten käyttöön. Pankki suojaa operatiivisesti korkoriskiään, mutta ei sovelta suojauslaskentaa, jolloin johdannaiset käsitellään kirjanpidossa kaupankäyntitarkoituksessa pidettävänä johdannaisina.

Korkoriskin mittaamisessa käytetään gap-analyysia. Herkkyysanalyysi mittaa yhden prosenttiyksikön korkotason muutoksen vaikutusta vuotuisen korkokatteeseen. Näin laskettu pankin korkoriski oli 31.12.2017 +16,2/-3,1 prosenttia vuoden 2017 korkokatteesta. Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Pankki käyttää korkoriskin mittaamisessa taseanalyysia, joka mittaa termiinikorkojen muutosten vaikutusta tulevien 1 - 60 kk:n korkokatteeseen eri korkoskenaarioissa. Korkokate-ennuste lasketaan raportointihetkellä markkinoilta saatavilla termiinikoroilla seuraaville viidelle vuodelle.

Korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

Johdannaissopimukset

Pankki suojaa korollisia velkojaan korkojen muutoksia vastaan korkojohdannaisilla ja soveltaa niihin suojauslaskentaa koskevia määräyksiä sekä seuraa säännöllisesti suojausten tehokkuutta. Johdannaiset eritellään liitetiedossa 1.6. Pankki seuraa kuukausittain johdannaisiin liittyviä riskejä kuten johdannaisten käyvän arvon muutoksia verrattuna korkokäyrän muutoksiin sekä muutoksia pankin taseasemassa ja korkokatteen herkkyydessä koronmuutoksille.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankin liiketoimintaan. Pankin kaikki toimitilat on vuokrattu. Jäljellä olevat vuokra-ajat vaihtelevat noin yhdestä kuuteen vuoteen.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Pankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu pankkiluottoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottoon linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Pankin hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi pankin jatkuvuussuunnitelmalla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankkitoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakioehtoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance -toiminto. Compliance -toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance -toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

Hallinto ja henkilöstö

Nooa Säästöpankki Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 17.3.2017. Yhtiökokouksessa käsiteltiin vuoden 2016 tilinpäätös. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Tilikauden tuloksesta ei jaettu osinkoa. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokouksessa valittiin uudeksi hallituksen jäseneksi Jari Oivo.

Nooa Säästöpankki Oy:n hallitukseen kuuluu 8 jäsentä. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Pirkko Ahonen ja varapuheenjohtajana Jukka Suominen. Pankin toimitusjohtajana toimi Tommi Rytkönen 23.5.2017 asti ja Esa Jäntti 1.8.2017 alkaen. Varatoimitusjohtajana on toiminut Pekka Haajanen. Pekka Haajanen toimi toimitusjohtajan sijaisena ajalla 24.5.-31.7.2017. Hallitus koontui vuoden aikana säännöllisesti 14 kertaa.

Pankin palveluksessa oli vuoden lopussa 88 henkilöä, joista vakituisia työntekijöitä oli 76 (sisältäen 3 osa-aikaisia) ja määräaikaisia 12 henkilöä. Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana. Henkilökunnan keski-ikä oli tilinpäätöshetkellä 40 vuotta.

Marras-joulukuussa toteutettiin Nooa Säästöpankissa yhteistoimintamenettelyn kautta organisaatiomuutos. Tässä yhteydessä neuvoteltiin koko henkilöstön kanssa YT-lain 6. luvun mukaisesti organisaatiomuutoksista sekä YT-lain 8. luvun mukaisesti esimieskentän tehtävämuutoksista pankin esimiesroolien muuttuessa. Neuvotteluissa ei ollut tarkoituksena henkilöstön määrän muuttaminen, mutta tehtävämuutokset esimiesten keskuudessa vaativat 8. luvun mukaista neuvottelujärjestystä. Kaikkien esimiesten kanssa saatiin sovittua uusista tehtävistä pankin sisällä, joten vähennystarvetta neuvotteluiden aikana ei syntynyt. Vuonna 2017 painotettiin asiantuntijuuden kasvattamista asiakaspalvelutyössä sekä mm. vuorovaikutustaitoja asiakas-kohtaamisissa.

Pankin tilintarkastajina on toiminut KHT Henry Maarala KPMG Oy Ab:ltä. Pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksensa PWC:lle. Päävastuullisena sisäisenä tarkastajana on toiminut KHT Hannu Kaijomaa. Pankin Risk & Compliance officerina on toiminut Kullervo Savola. Finanssi-valvonta suoritti pankissa operatiivisten ja IT-riskien tarkastuksen 4.-5.4.2017.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Nimi	Asema	Päätoiminen tehtävä
Pirkko Ahonen	Puheenjohtaja	Toimitusjohtaja, Aito Säästöpankki Oy
Jukka Suominen	Varapuheenjohtaja	Toimitusjohtaja, Länsi-Uudenmaan Säästöpankki
Juhani Huupponen	Hallituksen jäsen	Toimitusjohtaja, Someron Säästöpankki
Ari Jutila	Hallituksen jäsen	Toimitusjohtaja, Mietoisten Säästöpankki
Berndt-Johan Lundström	Hallituksen jäsen	Toimitusjohtaja, Ekenäs Sparbank
Jari Oivo	Hallituksen jäsen	Toimitusjohtaja, Myrskylän Säästöpankki
Heikki Paasonen	Hallituksen jäsen	Pankinjohtaja, Säästöpankki Optia
Kari Suutari	Hallituksen jäsen	Pankinjohtaja, Helmi Säästöpankki Oy

Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Osakeyhtiömuotoisen säästöpankin varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä pankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita pankille toimitusjohtaja. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin. Pankin toimitusjohtaja hoitaa pankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamisensa ohjeiden mukaisesti.

Hallitusten jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan ja sen edeltäjän Rahoitustarkastuksen antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Rahoitustarkastuksen määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuusselvitys tehtävää vastaanottaessaan.

Palkitsemisjärjestelmät

Säästöpankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lakiin, finanssialaa koskeviin säännöksiin sekä Suomen Corporate Governance –sääntöihin. Ohjeessa on huomioitu MiFID II- ja IDD-sääntely sekä European Banking Authority EBA:n 13.12.2016 julkaisemat ohjeet palkitsemisperiaatteisiin liittyen.

MiFID II, artikla 24, kohta 10 säättää tarkemmin asiakkaan edusta sijoituspalveluiden tarjoamisesta. IDD säättää samasta aiheesta vakuutusentarjoajien osalta 17.3 artiklassa. Tämä ohje noudattaa mainittua sääntelyä.

EBA:n ohjeissa määritellään, palkitsemisperiaatteita ja –käytäntöjä ei tulisi suunnitella sellaisiksi, että niissä yhdistetään palkitseminen yksinomaan pankkituotteiden ja -palvelujen tarjoamisen määrälliseen tavoitteeseen, tai että periaatteilla ja käytännöillä edistetään tietyn tuotteen tai tuote-ryhmän tarjontaa muita tuotteita enemmän.

EBA ohjeistaa edelleen palkitsemisperiaatteiden ja käytäntöjen suunnittelusta, dokumentoinnista ja hyväksynnästä. Keskeistä on, että palkitsemisperiaatteet- ja käytännöt on dokumentoitu ja dokumentit säilytetään vähintään viisi vuotta sen jälkeen, kun ne eivät ole enää olleet voimassa.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan palkitsemisen kokonaisuutta; niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä järjestelmän kehittämisen että sen toteuttamisen prosessit.

Palkitsemisjärjestelmä on pankin liiketoimintastrategian, arvojen ja tavoitteiden mukainen. Se on sopusoinnussa pankin riskienhallinnan kanssa ja sitä toteutetaan yhteenliittymän palkitsemisen periaatteiden mukaisesti. Palkitseminen ei kannusta riskinottoon, joka ylittäisi pankin kestävän riskitason. Henkilöstön kannustimet tuotteen myyntiin eivät saa johtaa eturistiriitaan asiakkaan edun kanssa. Palkitseminen ei voi johtaa houkutukseen tarjota ja myydä asiakkaalle tuotetta tai palvelua, joka ei aidosti olisi hänen kannaltaan paras ratkaisu.

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy pankin hallitus. Hallituksen jäsenille maksetaan kokouskohtainen palkkio. Hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet saavat kokouspalkkioiden lisäksi vuosittaisen palkkion. Pankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä. Palkitsemisjärjestelmän tavoitteena on palkita henkilökunnan suorituksia pankin strategian mukaisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Säästöpankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on säästöpankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on luettavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla.

Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot

Pankin keskeiset tietojärjestelmät on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen, josta säästöpankit yhdessä omistavat enemmistön. Pankin kirjanpito hoidetaan Samlinkin täysin omistamassa Paikallispankkien PP-Laskenta Oy:ssä. Maksujenvälityksessä pankki käyttää Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n maksujenvälitys- ja clearingpalveluja ja rahahuollossa Automatia Pankkiautomaatit Oy:n rahahuoltojärjestelmää. Lisäksi pankki on ulkoistanut sisäisen tarkastuksensa.

Yhteiskuntavastuu

Nooa Säästöpankki Oy:n yhteiskuntavastuulla tarkoitetaan pankin vastuuta yritystoimintansa vaikutuksista ympäröivään yhteiskuntaan ja yrityksen sidosryhmiin. Paikallispankkina Nooa Säästöpankki Oy:lle on tärkeää kantaa omalta osaltaan vastuunsa ympäröivästä yhteiskunnasta. Nooa Säästöpankki Oy huolehtii työnantajavelvoitteiden noudattamisesta. Pankin tuloksesta maksettiin vuonna 2017 yhteisöjen tuloveroa 330 tuhatta euroa.

Olennot tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 aloittavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmilla tilikausilla tilinpäätökseen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin. Ryhmässä ei ole sovellettu IFRS 9 standardia ennen aikaisesti.

Ryhmässä päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai –velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, niin, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta.

Merkittävimmät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti. IFRS 9:n vaikutukset esitetty osana tilinpäätöstä liitteessä sivulla 36 alkaen.

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Liiketoiminnan kehitys vuonna 2018

Vuonna 2018 keskitytään liiketoimintastrategian mukaisesti erityisesti asiakasmäärän kasvuun, asiakkuuksien kehittämiseen sekä asiakkaiden pankkikokemuksen parantamiseen. Osana ryhmästrategiaa kasvua haetaan kaikilla keskeisillä toiminnan alueilla: pääkaupunkiseudun asuntorahoituksesta, säästämisen ja sijoittamisen palveluista sekä yrittäjäpankista. Asiakas on kaiken toiminnan keskiössä ja jokainen kohtaaminen on asiakkaalle hyödyllinen. Pankki panostaa asiakaskohtaamisten määrän kasvamiseen. Pankin liiketoiminnan arvioidaan kehittyvän suotuisasti vuoden 2018 aikana, mutta liiketulos jäänee vuoden 2017 tasosta siihen liittyvien poikkeuksellisen suurien luottotappioiden palautusten vuoksi ja kasvustrategisten investointien vuoksi.

Toimintaympäristöä leimaa sääntelyn kiristyminen sekä hyvin pitkään ennätysalpaisena jatkunut korkotaso kireän kilpailutilanteen lisäksi. Pankki ei usko marginaalitasojen nousuun. Mikäli korkotaso nousee lievästi, on tällä pankin tulokseen positiivinen vaikutus. Voimakas korkotason nousu voisi kuitenkin myös aiheuttaa asiakkaille maksuvaikeuksia ja sitä myötä lisätä pankin arvonalentumistappioita.

Pankin rahoitusaseman ennakoidaan säilyvän vakaana. Samoin pankin vakavaraisuus säilynee hyvällä tasolla.

Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käytöstä

Nooa Säästöpankki Oy:n voitonjakokelpoiset varat ovat 94 990,38 euroa, josta tilikauden voitto on 1 238 612,54 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto siirretään edellisten vuosien tulostilille, eikä osakkeenomistajille jaeta osinkoa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Kulu-tuotto -suhde, %

Hallintokulut + poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista
hyödykkeistä + liiketoiminnan muut kulut x 100
 Korkokate + tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista + nettopalkkiotuotot
 + arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot + myytävissä olevien
 rahoitusvarojen nettotuotot + suojauslaskennan nettotulos + sijoituskiinteistöjen
 nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta

Oman pääoman tuotto (ROE)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Oma pääoma ja vähemmistön osuus + tilinpäätös-
 siirtojen kertymä laskennallisella verovelalla
 vähennettynä (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Koko pääoman tuotto (ROA)

Liikevoitto/-tappio - Tuloverot * 100
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo)

Omavaraisuusaste

Oma pääoma ja vähemmistön osuus + Tilinpäätössiirtojen kertymä
laskennallisella verovelalla vähennettynä * 100
 Taseen loppusumma

Vakavaraisuussuhde

Omat varat yhteensä * 8 %
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä

Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ydinpääoma (CET1) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Ensisijainen pääoma (T1) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Vähimmäisomavaraisuusaste

Ensisijainen pääoma yhteensä * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin

Omat varat yhteensä (TC) * 100
 Riskipainotetut vastuut yhteensä

Tilinpäätös

Nooa Säästöpankki Oy:n tuloslaskelma

		1.1. - 31.12.2017 eur	1.1. - 31.12.2016 eur
Korkotuotot	(2.1)	10 417 446,83	11 045 451,35
Korkokulut	(2.1)	-3 591 025,94	-4 404 676,08
KORKOKATE		6 826 420,89	6 640 775,27
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	(2.2)	102 086,15	25 204,30
Palkkiotuotot	(2.3)	6 963 785,20	6 568 101,70
Palkkiokulut	(2.3)	-1 418 815,34	-1 457 913,06
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	(2.4)	217 100,00	305 520,00
Myytavissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	(2.5)	1 319 213,48	1 595 404,70
Suojauslaskennan nettotulos	(2.6)	-25 623,85	-19 866,29
Liiketoiminnan muut tuotot	(2.8)	523 056,77	1 132 073,62
Hallintokulut		-8 575 411,12	-7 913 174,88
Henkilöstökulut	(2.9)	-4 993 294,99	-4 541 243,95
Muut hallintokulut	(2.10)	-3 582 116,13	-3 371 930,93
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	(2.11)	-447 471,86	-335 744,89
Liiketoiminnan muut kulut	(2.8)	-2 561 746,85	-2 814 603,04
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	(2.12)	387 359,06	-508 031,83
LIIKEVOITTO		3 309 952,53	3 217 745,60
Tilinpäätössierrot		-1 741 495,53	-2 032 727,13
Tuloverot		-329 844,46	-216 172,87
VARSAINAISEN TOIMINNAN VOITTO(TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN		1 238 612,54	968 845,60
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 238 612,54	968 845,60

Nooa Säästöpankki Oy:n tase

VASTAAVAA

		31.12.2017	31.12.2016
		eur	eur
Käteiset varat		469 306,46	315 870,90
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		67 479 048,00	67 865 300,00
Saamiset luottolaitoksilta	(1.1)	195 030 084,97	152 474 313,65
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	(1.2)	419 790 412,87	456 520 185,59
Saamistodistukset	(1.3)	22 281 367,00	21 421 905,00
Muilta		22 281 367,00	21 421 905,00
Osakkeet ja osuudet	(1.4)	41 347 504,34	38 472 647,36
Johdannaissopimukset	(1.6)	7 495 886,04	8 533 581,01
Aineettomat hyödykkeet	(1.7)	1 369 238,81	1 111 844,98
Aineelliset hyödykkeet		401 902,49	422 240,15
Muut aineelliset hyödykkeet		401 902,49	422 240,15
Muut varat	(1.9)	99 779,59	37 689,29
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	(1.10)	4 636 709,59	4 372 035,66
Laskennalliset verosaamiset	(1.18)	16 434,02	48 007,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ		760 417 674,18	751 595 620,75

VASTATTAVAA

		31.12.2017	31.12.2016
		eur	eur
VIERAS PÄÄOMA			
Velat luottolaitoksille	(1.11)	137 378 944,60	129 194 925,99
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	(1.12)	502 935 599,11	490 307 278,72
Talletukset		502 935 599,11	490 307 278,72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	(1.13)	44 048 805,49	47 602 344,03
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	(1.6)	3 108 966,00	2 246 950,00
Muut velat	(1.14)	3 287 009,76	13 671 730,11
Siirtovelat ja saadut ennakot	(1.16)	1 712 891,49	1 809 136,54
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	(1.17)	14 952 000,00	17 974 447,37
Laskennalliset verovelat	(1.18)	800 731,95	581 082,13
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		708 224 948,40	703 387 894,89
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		92 200,62	100 705,09
Vapaaehtoiset varaukset		4 750 000,00	3 000 000,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ		4 842 200,62	3 100 705,09
OMA PÄÄOMA	(1.22)		
Osakepääoma	(1.23)	33 524 700,00	33 524 700,00
Ylikurssirahasto		10 320 000,00	10 320 000,00
Muut sidotut rahastot		3 410 834,78	2 405 942,93
Vararahasto		273 643,03	273 643,03
Käyvän arvon rahasto		3 137 191,75	2 132 299,90
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-1 143 622,16	-2 112 467,76
Tilikauden voitto (tappio)		1 238 612,54	968 845,60
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		47 350 525,16	45 107 020,77
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		760 417 674,18	751 595 620,75

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

		31.12.2017	31.12.2016
		eur	eur
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		1 851 332,70	1 489 739,70
Takaukset ja pantit		1 473 332,70	1 311 739,70
Muut		378 000,00	178 000,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset		22 498 557,71	22 353 131,44
Muut		22 498 557,71	22 353 131,44

Nooa Säästöpankki Oy:n rahoituslaskelma

	1.1.-31.12.2017 eur	1.1.-31.12.2016 eur
Liiketoiminnan rahavirta		
Varsinaisen toiminnan voitto verojen jälkeen	1 238 612,54	968 845,60
Tilikauden oikaisut	2 398 140,59	2 423 301,02
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	44 137 306,04	50 061 440,20
Saamistodistukset	-126 032,11	4 837 615,95
Saamiset luottolaitoksilta	4 360 147,80	23 433 306,60
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä	36 729 772,72	12 035 139,65
Osakkeet ja osuudet	4 417 079,94	10 819 302,72
Muut varat	-1 243 662,31	-1 063 924,72
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	9 629 759,72	-2 488 156,27
Velat luottolaitoksille	8 184 018,61	-34 920 912,44
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	14 511 055,41	46 236 395,92
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-3 553 538,54	-24 218 202,26
Muut velat	-9 511 775,76	10 414 562,51
Maksetut tuloverot	-248 470,86	-246 200,31
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	57 155 348,03	50 719 230,24
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, lisäykset	-6 383 000,00	0,00
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	0,00	1 410 714,55
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-729 393,35	-955 451,53
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	51 000,00	14 500,00
Investointien rahavirta yhteensä	-7 061 393,35	469 763,02
Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset	1 373 000,00	3 059 000,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-4 397 600,00	-3 897 600,00
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 024 600,00	-838 600,00
Rahavarojen nettomuutos	47 069 354,68	50 350 393,26
Rahavarat tilikauden alussa	77 928 398,68	27 578 005,42
Rahavarat tilikauden lopussa	124 997 753,36	77 928 398,68
Rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:		
Käteiset varat	469 306,46	315 870,90
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	124 528 446,90	77 612 527,78
Yhteensä	124 997 753,36	77 928 398,68
Lisätiedot rahoituslaskelmaan:		
Saadut korot	10 423 437,97	11 060 100,71
Maksetut korot	3 835 510,89	5 293 773,62
Saadut osingot	102 086,15	25 204,30
Tilikauden oikaisut:		
Tilinpäätössiirrot	1 741 495,53	2 032 727,13
Tuloslaskelman verot	329 844,46	216 172,87
Käyvän arvon muutokset	4 988,72	25 814,46
Poistot ja arvonalentumiset aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä	447 471,86	335 744,89
Muut oikaisut	-125 659,98	-187 158,33
Yhteensä	2 398 140,59	2 423 301,02

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Nooa Säästöpankki Oy kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien ja keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankit ovat itsenäisiä, alueellisia ja paikallisia pankkeja. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Ryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 23 säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta kirjanpitolaissa määriteltyä konsernia eikä luottolaitostoinnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsenpankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Yhdisteltyä tilinpäätöstä varten Säästöpankkiryhmässä sovelletaan yhtenäisiä tilinpäätösperiaatteita. Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa osoitteesta www.saastopankki.fi tai Säästöpankkiliiton toimitiloista käyntiosoitteesta Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Pankit laativat erillistilinpäätöksensä kirjanpito- ja luottolaitoslain säännösten, valtiovarainministeriön luottolaitoksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä antaman asetuksen (698/2014) sekä Finanssivalvonnan Määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti.

Rahoitusinstrumentit

Luokittelu

Rahoitusvarat on tilinpäätöksessä luokiteltu Finanssivalvonnan määräykset ja ohjeet 2/2016 Rahoitussektorin kirjanpito, tilinpäätös ja toimintakertomus mukaisesti neljään ryhmään arvos- tamista varten:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat
- Myytävissä olevat rahoitusvarat
- Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset
- Lainat ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin on luokiteltu yhdistelmäinstrumentit, jotka sisältävät kytketyn johdannaisen, jota ei ole erotettu pääsopimuksesta sekä muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat.

Pankilla ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia.

Lainat ja muut saamiset ryhmään on luokiteltu saamiset, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia eikä niitä noteerata julkisesti toimivilla markkinoilla.

Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin on luokiteltu rahoitusvarat, joita ei ole luokiteltu edellä kuvattuihin arvostusluokkiin.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit on kirjattu kirjanpitoon kaupantekopäivän mukaisesti ja ne sisältävät tase-eriin Saamistodistukset ja Osakkeet ja osuudet.

Rahoitusvelat jaetaan kahteen ryhmään arvostamista varten

- Kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvelkoihin
- Muihin rahoitusvelkoihin.

Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvelkoja. Kaikki rahoitusvelat on siten luokiteltu Muihin rahoitusvelkoihin.

Arvostaminen

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat on merkitty taseeseen joko käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuon. Johdannaissopimuksia lukuun ottamatta rahoitusvelat on merkitty taseeseen jaksotettuun hankintamenuon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luokiteltujen erien käyvän arvon muutokset on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot.

Myytävissä olevat rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon. Niiden käyvän arvon muutokset laskennallisilla veroilla oikaistuna on kirjattu omaan pääomaan muodostettuun käyvän arvon rahastoon. Ulkomaan rahan määräisistä eristä johtuvia kurssivoittoja ja -tappioita ei kirjata käyvän arvon rahastoon vaan suoraan tulokseen. Käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen, kun myytävissä oleviin rahoitusvaroihin kuuluva omaisuuserä myydään tai muuten kirjataan pois taseesta.

Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia. Muiden kuin julkisesti noteerattujen osakkeiden käypänä arvona on pidetty niiden hankintamenuon silloin, kuin käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määritellä. Saamistodistusten käypänä arvona on pidetty vuoden viimeistä ostokurssia, jos saamistodistuksella on julkinen hintanoteeraus tai sen puuttuessa saatavan pääoma- ja korkovirran markkinakorolla diskontattua nykyarvoa tai arvoa, joka on laskettu muuta yleisesti hyväksyttyä arvostusmallia tai –menetelmää käyttäen.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä arvostettu käypään arvoon ja arvomuutokset on kirjattu taseeseen ja tuloslaskelmaan.

Pankki suojaa korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa niihin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus ja rahavirran suojauksen kohteena vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta.

Pankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos on kirjattu tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään Suojauslaskennan nettotulos. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Pankki suojaa korkoriskiään tulevan korkovirran muutoksilta ja soveltaa siihen rahavirran suojausta. Suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus on kirjattu laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus on kirjattu suoraan tuloslaskelman erään Arvopaperikaupan nettotuotot. Suojaavien johdannaisten korkokulut esitetään korkokuluissa ja tuotot korkotuotoissa.

Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvomuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta tuloutuu. Rahavirtaa suojaattaessa suojattavaa kohdetta ei arvosteta käypään arvoon.

Pankki käyttää osakeoptioita suojatakseen osaketalletuksiin liittyvää osakeriskiä käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa siihen käyvän arvon suojausta. Suojauksen kohteena on osaketalletuksen lisätuotto.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Nooa Säästöpankilla ei ole kiinteistöomaisuutta.

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset

Poistoeroon on kirjattu tehtyjen ja suunnitelmanmukaisten poistojen erotus.

Verotusperusteisia varauksia, mm. luottotappiovarauksia, käytetään pankin tilinpäätös- ja verosuunnittelussa. Verotusperusteisten varausten määrä tai muutos eivät siten kuvaa pankin riskiä.

Pankin tilinpäätöksessä tilinpäätössiirtojen kertymä esitetään siihen liittyvää verovelkaa vähentämättä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina esitetään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset ja asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia ovat mm. takaukset ja niihin rinnastettavat takuusitoumukset. Sitoumukset esitetään sen määräisenä, mitä takaus tai takuusitoumus tilinpäätöshetkellä enintään vastaa.

Asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia ovat mm. sitovat luottolupaukset, myönnetty nostamattomat luotot sekä käyttämättömät luottolimitit. Sitoumukset esitetään sen määräisinä, mitä niiden perusteella tilinpäätöshetkellä enintään voidaan joutua maksamaan.

Korkotuotot ja –kulut

Korkotuottoihin ja –kuluihin on kirjattu kaikki korollisista varoista ja veloista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut. Korot on kirjattu suoriteperusteella lukuun ottamatta viivästyskorjoja, jotka on kirjattu, kun maksu on saatu. Korot on jaksotettu efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Korkotuottoina tai –kuluina on käsitelty myös saamisten ja velkojen hankintahinnan ja nimellisarvon erotus, joka on jaksotettu saamisen tai velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmällä. Vastaerä on kirjattu saamisen tai velan muutokseksi.

Korkotuottoa on kerrytetty myös arvoltaan alentuneen saamisen kirjanpidossa jäljellä olevalle saldolle sopimuksen alkuperäisellä efektiivisellä korolla.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Lainat ja muut saamiset

Arvonalentumistappioihin on kirjattu arvonalentumiset lainoista ja muista saamisista, kun on ollut objektiivista näyttöä siitä, että lainan tai muun saamisen pääomasta tai koroista ei saada suoritusta eikä saamisen vakuus riitä kattamaan sen määrää. Objektiivisen näytön arviointi perustuu asiakkaan maksukyvyttömyyden ja vakuuden riittävyyden arviointiin. Arvonalentumista kirjattaessa vakuus on arvostettu määrään, joka siitä todennäköisesti odotetaan saatavan realisoitihetkellä. Arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena ottaen huomioon vakuuden käypä arvo. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa.

Lainat ja muut saamiset on luokiteltu ryhmiin, joiden arvonalentumistappioiden tarvetta on arvioitu ryhmäkohtaisesti. Saamisryhmät on luokiteltu samankaltaisten luottoriskiominaisuuksien perusteella, jotta kyettäisiin arvioimaan ryhmäkohtaisten arvonalentumisten tarvetta niistä saamisista, joista ei ole vielä tunnistettu yksittäiseen saamiseen kohdistuvaa arvonalennusperustetta.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Mikäli tilinpäätöspäivänä on havaittu objektiivista näyttöä siitä, että myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokitellun arvopaperin arvo on saattanut alentua, arvopaperille on tehty arvonalentumistarkastelu. Jos tarkastelussa on havaittu arvon alentuneen, esim. liikkeeseenlaskijan luottoriski on kasvanut tai osakkeen arvo on laskenut merkittävästi tai pitkäaikaisesti alle hankintamenon ja pankki arvioi, että se ei saa sijoittamiaan varoja takaisin, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti erään Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot.

Saamistodistusten osalta arvonalentumistappion määrä on määritetty saamisen kirjanpitoarvon ja arvioitujen, saamisesta kerrytettävissä olevien tulevien rahavirtojen nykyarvon erotuksena. Diskonttauskorkona on käytetty saamisen alkuperäistä efektiivistä korkoa. Saamistodistusten arvonalentumistappion peruuntuminen kirjataan tulosvaikutteisesti. Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumistappion määrää on arvioitu niiden kirjanpitoarvon ja sen arvon, jonka pankki ar-

vioi jäävän saamatta, erotuksena. Osakkeiden tai osuuksien arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa tulosvaikutteisesti, vaan arvonmuutos kirjataan käyvän arvon rahastoon.

Poistoperiaatteet

Rakennusten ja muiden kuluvien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenot poistetaan taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Poistoajat ovat koneiden ja kaluston osalta kolmesta viiteen vuotta.

Tietokoneohjelmistojen kehittämismenot sekä lisenssit aktivoidaan Aineettomiin oikeuksiin ja poistetaan 3-5 vuodessa. Pitkävaikutteiset menot poistetaan vaikutusaikanaan, enintään kuitenkin viidessä vuodessa.

Muut kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut sekä pakolliset varaukset

Pankissa ei ole kirjattu muita kuin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja. Jos vastaisen menon ja menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään pankin taseeseen pakollisiin varauksiin.

Verot

Pankin tilinpäätöksessä tuloverot on kirjattu verotettavan tulon perusteella laskettuna. Käyvän arvon rahastoon sisältyvästä positiivisesta arvonmuutoksesta on taseeseen merkitty laskennallinen verovelka ja negatiivisesta arvonmuutoksesta laskennallinen verosaaminen. Lisäksi käyvän arvon rahastosta tulokseen siirretystä negatiivisesta arvonmuutoksesta on kirjattu laskennallinen verosaaminen. Muita laskennallisia veroja ei ole kirjattu.

Rahavarat

Rahoituslaskelman rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta. Rahoituslaskelma on laadittu epäsuoraa menetelmää käyttäen.

IFRS 9 standardin käyttöönotto

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit standardi tuli voimaan 1.1.2018 korvaten kokonaisuudessaan IAS 39 standardin. Voimaantulon seurauksena tilinpäätöksen laadintaperiaatteet muuttuivat vuoden 2018 aloittavien saldojen osalta, vaikuttaen samalla myös aiemmillä tilikausilla tilinpäätökseen kirjattuihin rahoitusinstrumentteihin. Ryhmässä ei ole sovellettu IFRS 9 standardia ennenaikaisesti.

Pankissa päätettiin, että IFRS 9 siirtymäsäännöksen salliman periaatteen mukaisesti vertailutietoja ei oikaista takautuvasti. Kaikki tilinpäätösperiaatteen muutoksesta johtuvat kirjaukset rahoitusvaroihin tai –velkoihin kirjattiin edellisten tilikausien voittovarojen kautta siirtymähetkeltä, niin, että siirtymähetkellä ei muutoksista synny tulosvaikutusta.

Merkittävimät vaikutukset kirjausperiaatteissa liittyvät luokittelun muutoksiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan IFRS 9 standardin säännösten mukaisesti.

Suojauslaskennan osalta on valittu siirtymäsäännösten mukaisesti sovellettavan IFRS 9:n vaatimuksia suojauslaskennassa vain yleisen suojauslaskennan osalta, portfoliosuojauksen osalta jatketaan nykyistä, IAS 39:n mukaista soveltamista.

IFRS 9:n käyttöönotto vaikutti merkittävästi pankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelun ja arvostamisen sekä rahoitusvarojen arvonalentumisen osalta. IFRS 9:llä on lisäksi vaikutuksia muihin standardeihin, joissa käsitellään rahoitusinstrumentteja, näistä merkittävimpana IFRS 7: Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot. IFRS 7:n mukaisten liitetietojen vertailulukuja ei päivitetä IFRS 9:n käyttöönoton seurauksena, standardin siirtymäsäännösten mukaisesti ja liitetiedot eivät näin ollen ole täysin vertailukelpoisia edellisen vuoden vastaavien tietojen kanssa 2018 tilinpäätöksessä. IFRS 9:n käyttöönoton vaikutukset kirjataan suoraan edellisten tilikausien voittovaroihin siirtymävaiheen 1.1.2018 avaavaan taseeseen.

Merkittävimät IFRS 9 vaikutukset Pankin vakavaraisuustunnuslukuihin ja omiin varoihin tulevat 1.1.2018 IFRS 9 siirtymäsäännösten mukaisista kirjauksista edellisten tilikausien voittovaroihin sekä taseen kirjausperiaatteiden muutoksista. Omiin varoihin vaikuttaa ensisijaisesti jatkossa tuloslaskelman kautta kirjattavat muutokset odotettavissa olevien luottotappioiden osalta sekä riskipainotettuihin eriin tasearvojen muutokset kirjanpitoarvojen muuttumisen kautta.

Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen liittyen

Päätettäessä rahoitusvaran luokittelusta ja arvostamisesta, IFRS 9:n mukaisesti kaikki rahoitusvarat, pois lukien oman pääoman ehtoiset instrumentit ja johdannaiset, arvioidaan sekä Pankilla käytössä olevia liiketoimintamalleja rahoitusvarojen hallinnointiin, että instrumentin sopimukseen perustuvien kassavirtojen luonnetta.

Rahoitusvarojen luokitteluun liittyen IAS 39:n mukaiset luokat, (käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat, myytävissä olevat, eräpäivään asti pidettävät sekä lainat ja muut saamiset) on korvattu IFRS 9:n mukaisilla luokilla:

- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat

Rahoitusvelkojen luokitteluun ei IFRS 9:n myötä tule merkittävää muutosta, jolla olisi vaikutusta Säästöpankkiryhmään.

Rahoitusvarojen ja –velkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvarojen luokittelu ja arvostaminen IAS 39:n ja IFRS 9:n mukaisesti 1.1.2018 tilanteesta:

Tuhatta euroa	Luokittelu IAS 39	Luokittelu IFRS 9	Kirjanpitoarvo IAS 39 31.12.2017	Kirjanpitoarvo IFRS 9 1.1.2018
Käteiset varat	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	469	469
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	195 030	194 978
Lainat ja saamiset yleisöltä	Lainat ja muut saamiset	Jaksotettu hankintameno	419 790	419 509
Johdannaisinstrumentit	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	7 496	7 496
Sijoitukset				
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	24 960	24 960
	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	99 746	99 746
	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	6 402	6 402

Rahoitusvelkojen luokitteluun ja arvostamiseen ei IFRS 9 standardin käyttöönoton myötä tul-
lut muutoksia.

Rahoitusvarojen siltalaskelma IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä kirjanpitoarvoin esitettynä:

Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Jaksotettu hankintameno				
Käteiset varat				
Tase 31.12.2017	469			
Tase 1.1.2018				469
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta				
Tase 31.12.2017	195 030			
Uudelleenarvostus			-52	
Tase 1.1.2018			-52	194 978
Lainat ja saamiset yleisöltä				
Tase 31.12.2017	419 790			
Uudelleenarvostus			-282	
Tase 1.1.2018			-282	419 509
Jaksotettu hankintameno yhteensä	615 290		-334	614 956
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Sijoitukset				
Tase 31.12.2017	124 706			
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)		-16 387		
Luokittelu - Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)		-83 359		
Luokittelu - Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		-24 960		
Tase 1.1.2018				-
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (vieraan pääoman ehtoiset)				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		83 359		83 359
Tase 1.1.2018		83 359		83 359
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (oman pääoman ehtoiset)				
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		16 387		16 387
Tase 1.1.2018		16 387		16 387

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta yhteensä		99 746		99 746
Rahoitusvarat (tuhatta euroa)	IAS 39 Kirjanpitoarvo 31.12.2017	Uudelleenluokittelu	Uudelleenarvostus	IFRS 9 kirjanpitoarvo 1.1.2018
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaisinstrumentit	7 496			7 496
Sijoitukset	6 402			6 402
Tase 31.12.2017	13 898			13 898
Luokittelu - myytävissä olevista rahoitusvaroista		24 960		24 960
Tase 1.1.2018	13 898	24 960		38 858
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti yhteensä	13 898	24 960		38 858

IFRS 9 voimaantulon myötä IFRS 9:n mukaisia luokitteluvaatimuksia on sovellettu seuraavasti niiden rahoitusvarojen osalta, joiden luokittelu on muuttunut IFRS 9:n soveltamisen seurauksena:

- Velkainstrumentit, jotka aiemmin luokiteltu myytävissä oleviksi, mutta joiden osalta rahavirtakriteereiden ei voi katsoa täyttyvän
 - Pankilla oli luokittelua tehtäessä velkainstrumentteja, joiden osalta rahavirtakriteerit eivät täytyneet niin, että sijoitukset olisi voitu luokitella käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi. Nämä velkainstrumentit on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviksi.
- Rahastosijoitukset
 - Pankissa rahastosijoitukset on luokiteltu IAS 39:n mukaisesti myytävissä oleviksi. Rahastosijoitukset luetaan IAS 32:n mukaisesti vieraan pääoman ehtoiksi sijoituksiksi, niin, että rahavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän näiden rahastosijoitusten osalta. Tämän seurauksena nämä sijoitukset luokitellaan IFRS 9:n mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi.
- Oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka luokitellaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavaksi
 - Pankissa on päästetty arvostaa strategisesti tärkeät osakkeet alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta niin, ettei näistä osakkeista luovuttaessa laajaan tuloslaskelmaan kirjattuja käyvän arvon muutoksia kirjata missään vaiheessa tulosvaikutteisesti. IAS 39:n mukaisesti nämä osakkeet on luokiteltu myytävissä oleviksi.

Pankissa ei ole merkittäviä eriä, jotka olisi IFRS 9:n siirtymän yhteydessä uudelleenluokiteltu jaksotettuun hankintamenoon arvostettavaksi tai IAS 39:n mukaisia eriä, jotka on siirretty pois luokasta jaksotettu hankintameno.

Muutokset arvonalentumisten laskemisessa

IFRS 9:n standardi tuo mukanaan uuden odotettavissa olevien luottotappioiden mallin arvonalentumisten laskemiseen korvaten samalla IAS 39:ssä käytetyn mahdollisen arvonalentumisen periaatteen. Odotettavissa olevan luottotappion määrä lasketaan arvioimalla rahoitusvaraan liittyvää luottoriskiä ja erityisesti sitä, onko rahoitusvaran luottoriski kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

Odotettavissa oleva luottotappio (ECL) kirjataan vieraan pääoman ehtoïsille instrumenteille, jotka on luokiteltu jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (FVOCI), sisältäen myös lainasitoumukset, takuusopimukset sekä myyntisaamiset.

Oman pääoman täsmäytys IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä

IFRS 9:n siirtymävaiheessa tapahtuneet muutokset kirjataan IFRS 9-standardin sallimien siirtymäsäännösten puitteissa edellisten tilikausien voittovaroihin tai muihin rahastoihin. Merkittävimmät IFRS 9 siirtymävaiheen omaan pääoman tehtävät kirjaukset esitetään alla olevassa taulukossa sisältäen täsmäytyksen rahoitusvarojen arvonalentumiskirjauksista IAS 39:n ja IFRS 9:n välillä.

Tuhatta euroa	31.12.2017	Muutos	1.1.2018
Käyvän arvon rahasto	3 137		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Odotettavissa olevat luottotappiot		176	
<i>Yhteensä</i>			176
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		-2 358	
<i>Yhteensä</i>			-2 358
Laskennallisen veron muutos		436	
Käyvän arvon rahasto yhteensä	3 137	-1 746	1 392
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	95		
<i>Uudelleenarvostus</i>			
Arvonalentumisten purku 31.12.2017		2 458	
Odotettavissa olevat luottotappiot		-3 103	
<i>Yhteensä</i>			-645
<i>Uudelleenluokittelu</i>			
Käyvän arvon rahaston siirto		2 358	
<i>Yhteensä</i>			2 358
Laskennallisen veron muutos		-343	
Edellisten tilikausien voitto (-tappio)	95	1 371	1 466
Oma pääoma yhteensä *	47 351	-375	46 976

* Oma pääoma per 1.1.2018 sisältäen myös oman pääoman muut erät. Laskelmassa on kuvattu IFRS 9 -siirtymän vaikutus käyvän arvon rahastoon ja edellisten tilikausien voittoon (-tappioon).

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1.1 Saamiset luottolaitoksilta

	2017	2016
Vaadittaessa maksettavat	124 528 446,90	77 612 527,78
Keskusrahallaitokselta	115 291 192,64	76 675 286,20
Kotimaisilta luottolaitoksilta	925 939,27	937 241,58
Ulkomaisilta luottolaitoksilta	8 311 314,99	
Muut	70 501 638,07	74 861 785,87
Keskusrahallaitokselta	4 865 082,68	5 186 603,74
Kotimaisilta luottolaitoksilta	65 636 555,39	69 675 182,13
Yhteensä	195 030 084,97	152 474 313,65

1.2 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

	2017	2016
Yritykset ja asuntoyhteisöt	52 281 842,46	42 566 244,82
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 857 468,12	623 162,19
Kotitaloudet	365 442 193,40	412 975 076,31
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	208 908,89	355 702,27
Yhteensä	419 790 412,87	456 520 185,59
- joista saamiset, joilla on huonompi etuoikeus velallisen muilla veloilla	35 000,00	99 000,00

Tilikauden aikana kirjatut arvonalentumistappiot

	2017	2016
Arvonalennustappiot tilikauden alussa	3 077 739,61	3 116 763,77
+ tilikauden aikana kirjatut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	365 580,53	929 355,56
+ / - tilikaudella kirjatut ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	241 980,83	962,18
- tilikauden aikana peruutetut saamiskohtaiset arvonalentumistappiot	-994 886,93	-380 983,01
- aikaisemmin kirjattu saamiskohtainen arvonalentumistappio	-232 401,48	-588 358,89
Arvonalentumistappiot tilikauden lopussa	2 458 012,56	3 077 739,61
Saamisista tilikaudelle kirjattujen lopullisten luottotappioiden määrä	232 401,48	588 358,89

Järjestämättömien saamisten määrä

	2017	2016
Järjestämättömät saamiset	4 320 858,68	8 237 808,00

1.3 Saamistodistukset

	2017		2016	
	Yhteensä	Joista keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia	Yhteensä	Joista keskuspankki-rahoitukseen oikeuttavia saamistodistuksia
Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät saamistodistukset	6 401 650,00		6 184 550,00	
Julkisesti noteeratut	2 002 600,00		1 970 600,00	
Muut	4 399 050,00		4 213 950,00	
Myytävissä olevat saamistodistukset	83 358 765,00	67 479 048,00	83 102 655,00	67 865 300,00
Julkisesti noteeratut	82 335 085,00	67 479 048,00	81 870 093,00	67 865 300,00
Muut	1 023 680,00		1 232 562,00	
Yhteensä	89 760 415,00	67 479 048,00	89 287 205,00	67 865 300,00

1.4 Osakkeet ja osuudet

	2017	2016
Myytavissä olevat osakkeet ja osuudet	41 347 504,34	38 472 647,36
Julkisesti noteeratut	20 546 454,27	24 779 011,14
Muut	20 801 050,07	13 693 636,22
Osakkeet ja osuudet yhteensä	41 347 504,34	38 472 647,36
- joista luottolaitoksissa	13 786 039,42	7 403 039,42
- joista muissa yrityksissä	27 561 464,92	31 069 607,94

1.5 Rahoitusvarojen ryhmät

	2017	2016
Lainat ja muut saamiset	614 820 497,84	608 994 499,24
Myytavissä olevat rahoitusvarat	124 706 269,34	121 575 302,36
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	13 841 790,13	14 718 131,01
-joista kaupankäyntitarkoituksessa	13 841 790,13	14 718 131,01
pidettävät		
Yhteensä	753 368 557,31	745 287 932,61

1.6 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimusten nimellisarvot	2017			Yhteensä
	Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset	45 000 000,00	114 706 560,00	90 000 000,00	249 706 560,00
Käyvän arvon suojaus	45 000 000,00	114 706 560,00	90 000 000,00	249 706 560,00
Korkeojohdannaiset	45 000 000,00	50 000 000,00	90 000 000,00	185 000 000,00
Koronvaihtosopimukset	45 000 000,00	50 000 000,00	90 000 000,00	185 000 000,00
Osakejohdannaiset		64 706 560,00		64 706 560,00

Johdannaissopimusten nimellisarvot	2016			Yhteensä
	Jäljellä oleva maturiteetti	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	
Suojaavat johdannaissopimukset		139 913 807,00	35 000 000,00	174 913 807,00
Käyvän arvon suojaus		139 913 807,00	35 000 000,00	174 913 807,00
Korkeojohdannaiset		95 000 000,00	35 000 000,00	130 000 000,00
Koronvaihtosopimukset		95 000 000,00	35 000 000,00	130 000 000,00
Osakejohdannaiset		44 913 807,00		44 913 807,00

Johdannaissopimusten käyvät arvot

	2017		2016	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset	7 495 886,04	3 108 966,00	8 533 581,01	2 246 950,00
Käyvän arvon suojaus	7 495 886,04	3 108 966,00	8 533 581,01	2 246 950,00
Korkeojohdannaiset	4 331 170,13		6 239 525,00	
Koronvaihtosopimukset	4 331 170,13		6 239 525,00	
Osakejohdannaiset	3 164 715,91	3 108 966,00	2 294 056,01	2 246 950,00
Yhteensä	7 495 886,04	3 108 966,00	8 533 581,01	2 246 950,00

	2017	2016
Suojausinstrumentin suojattavasta riskistä johtuva voitto- tai tappio		
Suojattavan kohteen arvonmuutos	4382239,51	6229839,11

1.7 Aineettomat hyödykkeet

	2017	2016
Muut kehittämismenot	197 617,77	5 400,72
Muut aineettomat hyödykkeet	1 171 621,04	1 106 444,26
Yhteensä	1 369 238,81	1 111 844,98

1.8 Aineelliset hyödykkeet 2017

Muut aineelliset hyödykkeet Kirjanpitoarvo
401 902,49

Aineelliset hyödykkeet yhteensä **401 902,49**

2016

Muut aineelliset hyödykkeet Kirjanpitoarvo
422 240,15

Aineelliset hyödykkeet yhteensä **422 240,15**

Sijoituskiinteistöt on arvostettu hankintamenoon.

Aineettomat hyödykkeet

	2017	2016
Hankintameno 1.1.	2 436 099,33	1 646 094,65
+ tilikauden lisäykset	567 851,97	790 004,68
Hankintameno 31.12.	3 003 951,30	2 436 099,33
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-1 324 254,35	-1 121 756,33
- tilikauden poistot	-310 458,14	-202 498,02
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.	-1 634 712,49	-1 324 254,35
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 369 238,81	1 111 844,98
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 111 844,98	524 338,32

Aineelliset hyödykkeet

	2017			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoitus- kiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.			1 805 509,52	1 805 509,52
+ tilikauden lisäykset			161 541,38	161 541,38
- tilikauden vähennykset			-76 911,82	-76 911,82
Hankintameno 31.12.			1 890 139,08	1 890 139,08
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.			-1 383 269,37	-1 383 269,37
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot			32 046,50	32 046,50
- tilikauden poistot			-137 013,72	-137 013,72
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.			-1 488 236,59	-1 488 236,59
Kirjanpitoarvo 31.12.			401 902,49	401 902,49
Kirjanpitoarvo 1.1.			422 240,15	422 240,15

Aineelliset hyödykkeet

	2016			
	Sijoituskiinteistöt ja sijoitus- kiinteistöosakkeet	Muut kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.			1 670 028,43	1 670 028,43
+ tilikauden lisäykset			165 446,85	165 446,85
- tilikauden vähennykset			-29 965,76	-29 965,76
Hankintameno 31.12.			1 805 509,52	1 805 509,52
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.			-1 271 558,00	-1 271 558,00
+/- vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot			21 535,50	21 535,50
- tilikauden poistot			-133 246,87	-133 246,87
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.			-1 383 269,37	-1 383 269,37
Kirjanpitoarvo 31.12.			422 240,15	422 240,15
Kirjanpitoarvo 1.1.			398 470,43	398 470,43

1.9 Muut varat

	2017	2016
Maksujenvälityssaamiset	19 228,41	25 567,90
Muut	80 551,18	12 121,39
Yhteensä	99 779,59	37 689,29

1.10 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

	2017	2016
Korot	3 503 037,78	3 513 240,22
Muut	1 133 671,81	858 795,44
Yhteensä	4 636 709,59	4 372 035,66

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot**1.11 Velat luottolaitoksille**

	2017	2016
Luottolaitoksille	137 378 944,60	129 194 925,99
Vaadittaessa maksettavat	10 684 763,35	9 406 374,87
Muut	126 694 181,25	119 788 551,12
Yhteensä	137 378 944,60	129 194 925,99

1.12 Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

	2017	2016
Talletukset	502 935 599,11	490 307 278,72
Vaadittaessa maksettavat	459 009 163,81	430 580 803,37
Muut	43 926 435,30	59 726 475,35
Yhteensä	502 935 599,11	490 307 278,72

1.13 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	2017		2016	
	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo
Joukkovelkakirjalainat	44 048 805,49	44 436 000,00	47 602 344,03	48 379 000,00
Yhteensä	44 048 805,49	44 436 000,00	47 602 344,03	48 379 000,00

1.14 Muut velat

	2017	2016
Maksujenvälitysvelat	3 198 531,41	13 392 538,06
Varaukset	12 739,26	119 912,90
Muut	75 739,09	159 279,15
Yhteensä	3 287 009,76	13 671 730,11

1.15 Varaukset

	2017	2016
Pakolliset varaukset	12 739,26	119 912,90
Muut varaukset	4 750 000,00	3 000 000,00
Yhteensä	4 762 739,26	3 119 912,90

Erittely pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

	Kirjanpitoarvo tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa
Muut	119 912,90		107 173,64	12 739,26
Yhteensä	119 912,90		107 173,64	12 739,26

1.16 Siirtovelat ja saadut ennakot

	2017	2016
Korot	506 717,51	751 154,45
Muut	1 206 173,98	1 057 982,09
Yhteensä	1 712 891,49	1 809 136,54

1.17 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	2017			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Sp deb. I-2013 2,5% 16.4.2018	388 800,00	388 800,00	2,50	16.4.2018
Sp deb. II-2013 2,5% 18.9.2018	448 200,00	448 200,00	2,50	18.9.2018
Sp deb. I-2014 2,75% 14.6.2019	2 461 000,00	2 461 000,00	2,75	14.6.2019
Deb. II-2014 B-sarja float 14-19 10.12.2019	1 319 000,00	1 319 000,00	2,75	10.12.2019
Deb. II-2014 A-sarja float 14-19 10.12.2019	1 468 000,00	1 468 000,00	3,00	10.12.2019
Deb. I-2015 var. 15-20 4.8.2020	1 428 000,00	1 428 000,00	2,50	4.8.2020
Deb. II-2015 var. 15-20 21.12.2020	3 007 000,00	3 007 000,00	2,75	21.12.2020
Deb I-2016 var. 16-21 20.7.2021	1 433 000,00	1 433 000,00	1,50	20.7.2021
Deb. II-2016 1,5 % 20.12.2021	1 626 000,00	1 626 000,00	1,50	20.12.2021
Ded. II-2017 var. 17-23 11.1.2023	665 000,00	665 000,00	1,50	11.1.2023
Sp tuottodeb. I-2017 1,5 % 18.7.2022	708 000,00	708 000,00	1,50	18.7.2022
Yhteensä	14 952 000,00	14 952 000,00		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
T2-kelpoiset debentuurit	7 943 100,78
Yhteensä	7 943 100,78

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

Ennenaikaisen takaisinmaksun ehdot:

Pankki pidättää itselleen kaikkien lainojen osalta oikeuden lunastaa laina joko kokonaan tai osittain takaisin ennen eräpäivää. Ennenaikainen takaisinmaksu on kuitenkin mahdollista ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla, lukuun ottamatta vähäisiä lunastuksia, jotka pankki edelleen myy lyhyen ajan sisällä lunastuksesta.

Velkojen etuoikeutta ja velkojen mahdollista osakkeisiin vaihtamista koskevat määräykset:

Lainat on laskettu liikkeeseen velkakirjalain (622/47) 34 §:n mukaisena debentuurilainana. Lainoilla on liikkeeseenlaskijan muita velkasitoumuksia huonompi etuoikeus.

	2016			
Velan yksilöintitiedot	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Korko %	Eräpäivä
Deb. Float 07-17 call 18.9.2012	500 000,00	500 000,00	1,87	18.9.2017
Deb. Float 12-17 31.8.2017	1 040 000,00	1 037 847,37	2,39	31.8.2017
Sp deb. I-2012 3,0% 17.4.2017	1 049 600,00	1 049 600,00	3,00	17.4.2017
Sp deb. I-2013 2,5% 16.4.2018	777 600,00	777 600,00	2,50	16.4.2018
Sp deb. II-2013 2,5% 18.9.2018	896 400,00	896 400,00	2,50	18.9.2018
Sp deb. III-2012 2,75% 18.9.2017	971 000,00	971 000,00	2,75	18.9.2017
Sp deb. I-2014 2,75% 14.6.2019	2 461 000,00	2 461 000,00	2,75	14.6.2019
Deb. II-2014 B-sarja float 14-19 10.12.2019	1 468 000,00	1 468 000,00	2,75	10.12.2019
Deb. II-2014 A-sarja float 14-19 10.12.2019	1 319 000,00	1 319 000,00	3,00	10.12.2019
Deb. I-2015 var. 15-20 4.8.2020	1 428 000,00	1 428 000,00	2,50	4.8.2020
Deb. II-2015 var. 15-20 21.12.2020	3 007 000,00	3 007 000,00	2,75	21.12.2020
Deb I-2016 var. 16-21 20.7.2021	1 433 000,00	1 433 000,00	1,50	20.7.2021
Deb. II-2016 1,5 % 20.12.2021	1 626 000,00	1 626 000,00	1,50	20.12.2021
Yhteensä	17 976 600,00	17 974 447,37		

Velan yksilöintitiedot	Omiin varoihin luettu määrä
T2-kelpoiset debentuurit	9 252 936,48
Yhteensä	9 252 936,48

Kaikki ilmoitetut velat ovat euromääräisiä. Ilmoitetut velat luetaan vakavaraisuuslaskennassa luottolaitoksen alempiin toissijaisiin omiin varoihin.

1.18 Laskennalliset verovelat ja -saamiset

	2017	2016
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset vero-saamiset	16434,02	48 007,16
Arvostamisesta johtuvat laskennalliset vero-velat	800731,95	581 082,13

Laskennalliset verovelat ja -saamiset on kirjattu käyvän arvon rahastoon kirjatuista rahavirtaa suojaavien johdannaisten ja myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksista sekä laskennallinen verosaaminen käyvän arvon rahastosta arvonalentumistappiona tulokseen siirretystä negatiivisesta arvomuutoksesta.

Muilta osin laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei ole kirjattu pankin taseeseen.

1.19 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma

Rahoitusvarat

	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			24 811 150,00
Saamiset luottolaitoksilta	128 535 195,33	23 497 108,24	35 501 899,36
Johdannaissopimukset	208 946,70	211 191,83	4 819 473,14
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	6 188 657,45	40 490 458,11	112 946 982,50
Saamistodistukset			18 633 490,00
Yhteensä	134 932 799,48	64 198 758,18	196 712 995,00

	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	42 667 898,00		67 479 048,00
Saamiset luottolaitoksilta			187 534 202,93
Johdannaissopimukset	2 256 270,37		7 495 882,04
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	105 128 471,97	155 035 842,84	419 790 412,87
Saamistodistukset	3 647 877,00		22 281 367,00
Yhteensä	153 700 517,34	155 035 842,84	704 580 912,84

Rahoitusvarat

	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset			20 244 250,00
Saamiset luottolaitoksilta	77 605 121,83	21 753 617,17	44 581 997,64
Johdannaissopimukset	7 405,95	4 835,60	6 406 629,46
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 514 866,82	40 496 308,52	121 072 715,12
Saamistodistukset			17 320 156,00
Yhteensä	83 127 394,60	62 254 761,29	211 740 454,22

	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	47 621 050,00		67 865 300,00
Saamiset luottolaitoksilta			152 474 313,65
Johdannaissopimukset	2 114 706,00		8 533 577,01
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	118 569 640,35	170 866 654,78	456 520 185,59
Saamistodistukset	3 899 187,00		21 219 343,00
Yhteensä	170 089 877,35	170 866 654,78	698 079 142,24

Rahoitusvelat

	2017		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	14 421 114,15	17 067 752,02	94 020 958,95
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	466 730 421,94	34 014 837,42	2 190 339,75
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			44 048 805,49
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		837 000,00	13 450 000,00
Yhteensä	481 151 536,09	51 919 589,44	153 710 104,19

	2017		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	3 629 119,50	8 240 000,00	137 378 944,62
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			502 935 599,11
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			44 048 805,49
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	665 000,00		14 952 000,00
Yhteensä	4 294 119,50	8 240 000,00	699 315 349,22

Rahoitusvelat

	2016		
	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	9 406 374,87	15 994 810,44	103 793 740,68
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	442 289 222,11	44 614 352,32	3 403 704,29
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		15 376 087,56	32 226 256,47
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		4 395 447,37	13 579 000,00
Yhteensä	451 695 596,98	80 380 697,69	153 002 701,44

	2016		
	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille			129 194 925,99
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille			490 307 278,72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat			47 602 344,03
Velat, joilla huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla			17 974 447,37
Yhteensä			685 078 996,11

Vaadittaessa maksettavat saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä:

Muut kuin määräaikaiset talletukset sekä luotolliset tilit on ilmoitettu luokassa alle 3 kk.

1.20 Varojen ja velkojen erittely kotimaan ja ulkomaan rahan määräisiin sekä samaan konserniin kuuluvilta

Varat	2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	67 479 048,00		67 865 300,00	
Saamiset luottolaitoksilta	195 030 084,97		152 474 313,65	
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	419 790 412,87		456 520 185,59	
Saamistodistukset	22 281 367,00		21 421 905,00	
Johdannaissopimukset	7 495 886,04		8 533 581,01	
Muu omaisuus	48 340 875,30		44 780 335,50	
Yhteensä	760 417 674,18		751 595 620,75	

Velat	2017		2016	
	Kotimaan raha	Ulkomaan raha	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	137 378 944,60		129 194 925,99	
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	502 935 599,11		490 307 278,72	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 048 805,49		47 602 344,03	
Johdannaissopimukset	3 108 966,00		2 246 950,00	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	14 952 000,00		17 974 447,37	
Muut velat	4 087 741,71		14 252 812,24	
Siirtovelat ja saadut ennakot	1 712 891,49		1 809 136,54	
Yhteensä	708 224 948,40		703 387 894,89	

1.21 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käyvän arvon hierarkia

Rahoitusvarat	2017		2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	469 306,46	469 306,46	315 870,90	315 870,90
Saamiset luottolaitoksilta	195 030 084,97	195 030 084,97	152 474 313,65	152 474 313,65
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	419 790 412,87	419 790 412,87	456 520 185,59	456 520 185,59
Saamistodistukset	89 760 415,00	89 760 415,00	89 287 205,00	89 287 205,00
Osakkeet ja osuudet	41 347 504,34	41 347 504,34	38 472 647,36	38 472 647,36
Johdannaissopimukset	7 495 886,04	7 495 886,04	8 533 581,01	8 533 581,01
Yhteensä	753 893 609,68	753 893 609,68	745 603 803,51	745 603 803,51

Rahoitusvelat	2017		2016	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	137 378 944,60	137 378 944,60	129 194 925,99	129 194 925,99
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	502 935 599,11	502 935 599,11	490 307 278,72	490 307 278,72
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	44 048 805,49	44 048 805,49	47 602 344,03	47 602 344,03
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	3 108 966,00	3 108 966,00	2 246 950,00	2 246 950,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	14 952 000,00	14 952 000,00	17 974 447,37	17 974 447,37
Yhteensä	702 424 315,20	702 424 315,20	687 325 946,11	687 325 946,11

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	2017			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	102 669 219,27	4 386 916,04	28 438 700,07	135 494 835,38
			217 100,00	
	2016			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Kauden aikana realisoitumattomat voitot ja tappiot, taso 3	107 881 666,14	6 239 525,00	18 956 193,16	133 077 384,30
			209 500,00	

Käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä

	2017		
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Myytävissä olevat rahoitusvarat	124 706 269,34		3 921 489,68
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	6 401 650,00	217 100,00	
Yhteensä	131 107 919,34	217 100,00	3 921 489,68

	2016		
	Käypäarvo	Arvonmuutos Tuloslaskelma	Käyvänarvonrahasto
Myytävissä olevat rahoitusvarat	121 575 302,36		2 665 374,87
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	6 184 550,00	-315 450,00	
Yhteensä	127 759 852,36	-315 450,00	2 665 374,87

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2017			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	2 665 374,87	5 206 527,76	-3 950 412,95	3 921 489,68
Yhteensä	2 665 374,87	5 206 527,76	-3 950 412,95	3 921 489,68
Myytävissä olevat rahoitusvarat	2 665 374,87	5 206 527,76	-3 950 412,95	3 921 489,68
Yhteensä	2 665 374,87	5 206 527,76	-3 950 412,95	3 921 489,68

Käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana

	2016			
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Yhteensä
Käypään arvoon arvostamisesta	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Yhteensä	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Myytävissä olevat rahoitusvarat	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87
Yhteensä	342 189,93	6 814 704,20	-4 491 519,26	2 665 374,87

Hankintameno on arvostettu osakkeet ja osuudet toiminnalle välttämättömissä yrityksissä, jotka on esitetty tarkemmin liitetiedossa 5.1. Toiminnalle välttämättömät osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pidettäväksi pysyvästi hallussa. Näiden omistusten käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti. Jaksettuun hankintameno on arvostettu saamistodistuksia kirjanpitoarvoltaan 35.000,00 euroa.

1.22 Oman pääoman lisäykset ja vähennykset sekä siirrot erien välillä tilikauden aikana

Jos on tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden muutoksia tai virheiden oikaisuja, ne on esitettävä erikseen ja selostettava näiden perusteet.

	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Osakepääoma	33 524 700,00			33 524 700,00
Ylikurssirahasto	10 320 000,00			10 320 000,00
Muut sidotut rahastot	2 405 942,93	5 206 527,76	-4 201 635,91	3 410 834,78
Vararahasto	273 643,03			273 643,03
Käyvän arvon rahasto	2 132 299,90	5 206 527,76	-4 201 635,91	3 137 191,75
Käypään arvoon arvostamisesta	2 132 299,90	5 206 527,76	-4 201 635,91	3 137 191,75
Edellisten tilikausien voitto	-2 112 467,76	968 845,60		-1 143 622,16
Tilikauden voitto	968 845,60	2 876 820,44	-2 607 053,50	1 238 612,54
Oma pääoma yhteensä	45 107 020,77	9 052 193,80	-6 808 689,41	47 350 525,16
	Tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Tilikauden lopussa
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	1 159 508,83	2 204 018,29	-1 476 868,76	1 886 658,36
josta laskennalliset verot	-289 877,20		-181 767,39	-471 644,59
Saamistodistukset	972 791,07	3 002 509,47	-2 724 767,15	1 250 533,39
josta laskennalliset verot	-243 197,77		-69 435,57	-312 633,34
Käyvän arvon rahasto yhteensä	2 132 299,90	5 206 527,76	-4 201 635,91	3 137 191,75

1.23 Osakepääoma

Nooa Säästöpankki Oy:n osakkeista ei ole annettu osakekirjoja.

Osakkeiden lukumäärä on 335247 kpl ja osakkeen äänimäärä 335247. Osakkeen nimellisarvo on 100 euroa.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Korkotuotot ja -kulut

	2017	2016
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	887 717,64	964 754,13
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 771 302,94	6 340 623,27
Saamistodistuksista	1 191 628,26	1 242 823,23
Johdannaissopimuksista	1 601 823,78	2 353 230,07
Rahoitusvelkojen negatiivista korkokuluista	783 109,95	
Muut korkotuotot	181 864,26	144 020,65
Yhteensä	10 417 446,83	11 045 451,35
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	2 921,44	20 628,92
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-1 091 503,34	-1 216 624,04
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille	-1 235 071,91	-2 179 586,66
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-432 465,50	-526 945,32
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	-368 103,53	-481 029,82
Negatiiviset korkotuotot rahoitusvaroista	-460 703,86	
Muut korkokulut	-3 177,80	-490,24
Yhteensä	-3 591 025,94	-4 404 676,08

2.2 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

	2017	2016
Myytävässä olevista rahoitusvaroista saadut osinkotuotot	102 086,15	25 204,30
Yhteensä	102 086,15	25 204,30

2.3 Palkkiotuotot ja -kulut

	2017	2016
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	950 139,12	855 172,87
Ottolainauksesta	58 206,30	70 711,82
Maksuliikenteestä	3 399 396,91	3 158 346,95
OmaisuuDENhoidosta	125 250,73	257 992,54
Välitetystä toiminnasta	2 073 167,79	1 295 996,98
Takausten myöntämisestä	30 179,43	41 347,14
Muut palkkiotuotot	327 444,92	888 533,40
Yhteensä	6 963 785,20	6 568 101,70
Palkkiokulut		
Maksetut toimitusmaksut	-89 189,50	-77 149,41
Muut	-1 329 625,84	-1 380 763,65
Yhteensä	-1 418 815,34	-1 457 913,06

2.4 Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2017		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista		217 100,00	217 100,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä		217 100,00	217 100,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä		217 100,00	217 100,00

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

	2016		
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Käyvän arvon muutokset(netto)	Yhteensä
Saamistodistuksista	96 020,00	209 500,00	305 520,00
Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä	96 020,00	209 500,00	305 520,00
Tuloslaskelmaerä yhteensä	96 020,00	209 500,00	305 520,00

2.5 Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2017			
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	33 615,00		497 458,09	531 073,09
Osakkeista ja osuuksista	47 262,87		740 877,52	788 140,39
Yhteensä	80 877,87		1 238 335,61	1 319 213,48

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

	2016			
	Myyntivoitot ja -tappiot(netto)	Arvonalentumiset	Siirrot käyvän arvon rahastosta	Yhteensä
Saamistodistuksista	141 334,75		1 001 628,73	1 142 963,48
Osakkeista ja osuuksista	-110 572,63		563 013,85	452 441,22
Yhteensä	30 762,12		1 564 642,58	1 595 404,70

2.6 Suojauslaskennan nettotulos

	2017	2016
Suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos (netto)	-1 887 723,74	-105 442,85
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos (netto)	1 862 099,89	85 576,56
Yhteensä	-25 623,85	-19 866,29

2.7 Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muut tuotot	2017	2016
Muut tuotot	523 056,77	1 132 073,62
Yhteensä	523 056,77	1 132 073,62

Liiketoiminnan muut kulut	2017	2016
Vuokratkulut	-1 043 325,77	-1 262 217,85
Kulut omassa käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta	-129 884,05	-158 204,12
Vakuusrahastomaksut	-244 479,23	-255 133,15
Muut kulut	-1 144 057,80	-1 139 047,92
Yhteensä	-2 561 746,85	-2 814 603,04

2.8 Henkilöstökulut

	2017	2016
Palkat ja palkkiot	-4 056 056,54	-3 657 964,55
Henkilösivukulut	-937 238,45	-883 279,40
Eläkekulut	-789 601,24	-694 797,67
Muut henkilösivukulut	-147 637,21	-188 481,73
Yhteensä	-4 993 294,99	-4 541 243,95

2.9 Muut hallintokulut

	2017	2016
Muut henkilöstökulut	-458 842,84	-400 040,32
Toimistokulut	-712 519,59	-610 610,53
Atk-kulut	-1 407 843,85	-1 334 862,63
Yhteyskulut	-239 011,19	-214 831,28
Edustus- ja markkinointikulut	-763 898,66	-811 586,17
Yhteensä	-3 582 116,13	-3 371 930,93

2.10 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

	2017	2016
Suunnitelman mukaiset poistot	-447 471,86	-335 744,89
Aineelliset hyödykkeet	-137 013,72	-133 246,87
Aineettomat hyödykkeet	-310 458,14	-202 498,02
Yhteensä	-447 471,86	-335 744,89

2.11 Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muista rahoitusvaroista

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2017	2016
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-178 512,41	-107 551,24
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot	-365 580,53	-528 874,97
Ryhmäkohtaiset arvonalentumistappiot	-253 821,10	-34 911,98
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	440 889,22	456 235,71
Takauksista ja muista taseen ulkopuolisista eristä	565 871,47	-400 480,59
Sopimuskohtaiset arvonalentumistappiot		-400 480,59
Arvonalentumisten peruutukset ja palautukset (-)	565 871,47	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista yhteensä	387 359,06	-508 031,83
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista yhteensä	387 359,06	-508 031,83

	2017	2016
Korkotuotot arvoltaan alentuneista luotoista ja muista saamisista	2 921,44	20 628,92

2.12 Tuotot liiketoiminta-alueittain ja markkina-alueittain

	2017	2016
Pankkitoiminnan tuotot	15 926 038,64	16 247 213,30

Tuottojen, liikevoiton, varojen ja velkojen jakautumista liiketoiminta-alueittain ei ole ilmoitettu, koska jaolla ei ole olennaista merkitystä. Pankki harjoittaa liiketoimintaa vain Suomessa. Tuotot on esitetty eliminoimattomina

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Annetut vakuudet

Omasta velasta annetut:

Pankki ei ole antanut omasta velasta vakuuksia.

Muiden velasta annetut:

Pankki ei ole antanut muiden veloista vakuuksia.

3.2 Eläkevastuut

Henkilöstön eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiön Ilmarisen kautta eikä kattamatonta eläkevastuuta ole.

3.3 Leasing ja muut vuokravastuut

Ei-peruutettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat

	2017	2016
Yhden vuoden kuluessa	851 555,60	1 058 622,64
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 610 387,43	1 794 193,36
Yli viiden vuoden kuluessa	213,67	73 152,00

3.4 Taseen ulkopuoliset sitoumukset

	2017	2016
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	1 473 332,70	1 311 739,70
Muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	378 000,00	178 000,00
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	22 498 557,71	22 353 131,44
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	24 349 890,41	23 842 871,14

3.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2017	2016
Pankki kuuluu Oy Samlink Ab:n arvonlisäverovelvollisuusryhmään.		
Arvonlisäveron ryhmäkisteröintiin liittyvä yhteisvastuumäärä	757 141,30	698 992,86

HENKILÖSTÖÄ, JOHTOA JA LÄHIPIIRIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

	Henkilömäärä tilikauden lopussa	Henkilömäärä tilikauden lopussa
4.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2017	2016
Vakinainen kokoaikainen henkilöstö	73	67
Vakinainen osa-aikainen henkilöstö	3	
Määräaikainen henkilöstö	11	10
Yhteensä	87	77

4.2 Johdon palkat, palkkiot ja eläkesitoumukset

	2017	2016
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, palkat ja palkkiot	303 352,48	425 862,79
Yhteensä	303 352,48	425 862,79

4.3 Johdolle myönnetty luotot ja takaukset

	2017		2016	
	Luotot	Takaukset	Luotot	Takaukset
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	107 684,23		518 000,78	
Yhteensä	107 684,23		518 000,78	
Lisäykset				
Vähennykset	410 316,55		18 425,50	

Lainaehdot

Luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

OMISTUKSET MUISSA YRITYKSISSÄ

5.1 Omistukset muissa yrityksissä

Yrityksen nimi ja kotipaikka	Omistusosuus, %	Oma pääoma**	Tilikauden tulos*
Sp-Henkivakuutus Oy, Espoo	6,18	38 294 413,12	3 629 545,75
Sp-Rahastoyhtiö Oy, Helsinki	7,59	8 510 534,90	41 678,24
Säästöpankkien Holding Oy, Espoo	6,55	1 536 242,41	28 454,31
Oy Samlink Ab, Espoo	0,41	21 176 215,20	5 297 899,61
Sp-Koti Oy, Espoo	8,41	187 067,84	-159 739,03
Säästöpankkien Keskuspankki Oy, Espoo	1,90	47 820 077,39	1 142 136,50
Sp-Kiinnitysluottopankki	17,62	42 767 989,74	-2 153 759,10
Säästöpankkipalvelut	8,33		
Yhteensä		160 292 540,60	7 826 216,28

* Tilikauden 2016 oma pääoma ja voitto

**) Oma pääoma sisältää tilinpäätössiirtojen kertymän laskennallisella verovelalla vähennettynä.

Yhdistelyperiaatteet on esitetty osana tilinpäätösperiaatteita.

MUUT LIITETIEDOT

6.1 Luottolaitoksen harjoittama notariaattitoiminta

Luottolaitoksen tarjoamat omaisuudenhoitopalvelut

Pankki tarjoaa sijoituspalvelulain 11§:n mukaista toimeksiantojen välittämistä ja toteuttamista, kaupankäyntiä omaan lukuun, omaisuudenhoitoa ja sijoitusneuvontaa ja rahoitusvälineiden säilytys- ja hoitopalvelua sekä tallelokeropalvelua ja niihin liittyviä palveluja.

Pankissa ei hoideta ns. täyden palvelun omaisuudenhoitoa.

6.2 Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot toimeksiantoryhmittäin:		
Tilintarkastus	13 881,41	13 261,99
Tilintarkastuslain 1§:n 1 mom. 2 kohdassa tarkoitettut toimeksiannot	868,00	806,00
Muut palvelut	7 167,20	
Yhteensä	21 916,61	14 067,99

6.3 Pitkäaikaissästäminen

	2017		2016	
	Eur	Lkm	Eur	Lkm
Säästövarat yhteensä	37 276,30	10	35 901,33	11
Talletukset yhteensä	23 780,30	10	23 077,91	11
PS-tilit	23 780,30	10	23 077,91	11
Asiakasvarat yhteensä	13 496,00		12 823,42	
Rahastot	13 496,00		12 823,42	

6.4 Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Pankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat pankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

Luettelo tilikauden aikana käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositelajeista

Kirjanpitokirjat

Pääkirja/päiväkirja	Elektroninen arkisto
Tasekirja	Sidottu kirja
Tositteet	Paperituloste

Säilytystapa

Reskontrat

Asiakasreskontrat (koneelliset)	Elektroninen arkisto
Salkkukirjanpito	Elektroninen arkisto
Ostoreskontra	Paperitosite
Kassapäiväkirja	Atk-tuloste
Kassaraportit	Atk-tuloste
Palkkakirjanpito	Elektroninen arkisto
Käyttöomaisuusreskontra	Elektroninen arkisto
Johdannaisten reskontra	Excel-tiedosto

Käsin ylläpidettävät reskontrat

Vuokrasaamiset	Excel-tiedosto
Notariaattitoimeksiannot	Excel-tiedosto
Laskut	Excel-tiedosto

Tositelajit

10	Maksuliiketilin tiliotteen tapahtumat
20	Ostolaskut
21	Toimitusjohtajan kulut
22	Henkilökunnan kulut
23	Ulkomaiset laskut
25	Ostolaskujen suoritukset
30	Ostolaskut, eOffice -pankit, ei-pankissa kiertävät laskut
51	Salkkukirjanpito
56	Konekieliset viennit muista reskontrista, QS-kassalla kirjattavat tapahtumat
58	Konekieliset kustannuspaikkojen väliset siirrot
60	Sisäisen laskennan tositteet
61	Konekielinen sisäisen laskennan tietojen välitys
70	Muistiotositteet
71	Pääkirjakirjaukset
75	Palkkaviennit, maksetut palkat
80	Jaksotustositteet, purettavat viennit
82	Konekieliset laskennalliset erät
83	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, lomapalkat
84	Konekieliset laskennalliset erät, palkat, sivukulut pl. sosiaaliturvamaksut
85	Poistot
88	Jaksotustositteet pysyvät viennit
99	Tuloksen kirjaus
100	Liitetietotosite

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

Helsingissä 30. päivänä tammikuuta 2018

Nooa Säästöpankki Oy:n hallitus

Pirkko Ahonen

Jukka Suominen

Juhani Huupponen

Ari Jutila

Berndt-Johan Lundström

Jari Oivo

Heikki Paasonen

Kari Suutari

Esa Jäntti
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 8. päivänä helmikuuta 2018

Henry Maarala, KHT